

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Mezinárodní obchod s vybranou komoditou
mezi ČR a Čínou**

Mgr. Radka Novotná

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Mgr. Radka Novotná

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Mezinárodní obchod s vybranou komoditou mezi ČR a Čínou

Název anglicky

The international trade of selected commodity between Czech Republic and China

Cíle práce

Cílem diplomové práce je na základě analýzy vyhodnotit fungování dodavatelského řetězce mezi čínskými dodavateli komponentů, českou výrobní a obchodní firmou s vazbou i na západní země EU.

Metodika

Teoretická východiska budou vypracována metodami deskripce a parafrázemi, na základě aktuální vědecké literatury a dalších odborných zdrojů reflektujících současný stav poznání ve zkoumané oblasti.

Praktická část bude obsahovat strukturovanou situační analýzu obchodního prostředí vybrané komodity. Vzhledem k tomu, že v posledních letech roste závislost dodávek na čínské produkci, malé i střední podniky jsou nuceny spoléhat a vyjednávat s Čínou dodavatelské podmínky. To není vždy jednoduché (procesně, právně, lidsky). Vědeckou otázkou této práce není změnit tento fakt, jde o to prokázat určitou neefektivitu a rigidnost spolupráce s Čínou na konkrétním příkladu a vyvrátit či potvrdit tvrzení, že spolupráce s čínskými dodavateli je komplikovaná, pomalá a nespolehlivá. Budou použity deskriptivní a komparativní metody zkoumání.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

komodita; obchod; mezinárodní vztahy; dodavatel; odběratel; export; import

Doporučené zdroje informací

BENEŠ, V. *Zahraniční obchod : [příručka pro obchodní praxi]*. Praha: Grada, 2004. ISBN 80-247-0558-3.

MACHKOVÁ, H. – ČERNOHLÁVKOVÁ, E. – SATO, A. *Mezinárodní obchodní operace*. Praha: Grada, 2014. ISBN 978-80-247-4874-0.

POLÁČEK, B. *Právo mezinárodního obchodu*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. ISBN 978-80-7552-770-7.

SVATOŠ, M. *Zahraniční obchod : teorie a praxe*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-2708-0.

ŠTĚRBOVÁ, L. *Mezinárodní obchod ve světové krizi 21. století*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-4694-4.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 ZS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Olga Regnerová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 30. 11. 2021

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 30. 11. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 25. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Mezinárodní obchod s vybranou komoditou mezi ČR a Čínou" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31. března 2022

Poděkování

Tímto děkuji vedoucí diplomové práce Ing. Olze Regnerová, Ph. D za cenné rady, připomínky, ochotný přístup, metodické a odborné vedení práce. Poděkování též patří mé rodině za podporu a trpělivost.

Mezinárodní obchod s vybranou komoditou mezi ČR a Čínou

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá mezinárodním obchodem s vybranou komoditou mezi Českou republikou a Čínou. Teoretická část obsahuje charakteristiku pojmů a oblastí, které jsou relevantní k řešené problematice. Definovány jsou mezinárodní obchodní operace, charakteristika mezinárodního podnikatelského prostředí a Světová obchodní organizace. Praktická část obsahuje situační analýzu obchodního prostředí vybrané komodity. Analýzu dodavatelského řetězce. Byly použity deskriptivní, analytické a komparativní metody zkoumání. Cílem práce bylo na základě analýzy vyhodnotit fungování dodavatelského řetězce. Dílčím cílem praktické části bylo prokázat určitou neefektivitu a nepružnost spolupráce s Čínou na konkrétním příkladu a vyvrátit či potvrdit tvrzení, že spolupráce s čínskými dodavateli je komplikovaná, pomalá a nespolehlivá.

Klíčová slova: komodita, obchod, mezinárodní vztahy, dodavatel, odběratel, export, import

The international trade of selected commodity between Czech Republic and China

Abstract

The thesis deals with international trade in selected commodities between the Czech Republic and China. The theoretical part contains the characteristics of the concepts and areas relevant to the problem. International trade operations, characteristics of the international business environment and the World Trade Organization are defined. The practical part contains a situational analysis of the trade environment of the selected commodity and the supply chain analysis. Descriptive, analytical and comparative methods of investigation have been used. The aim of the work was to evaluate the functioning of the supply chain based on the analysis. A sub-objective of the practical part was to demonstrate certain inefficiencies and inflexibility of cooperation with China using a specific example and to falsify or verify the claim that cooperation with Chinese suppliers is complicated, slow and unreliable.

Keywords: commodity, trade, international relations, supplier, customer, export, import

Obsah

1 Úvod.....	13
2 Cíl práce a metodika	15
2.1 Cíl práce	15
2.2 Metodika	15
3 Teoretická východiska	17
3.1 Charakteristika mezinárodního podnikatelského prostředí	17
3.1.1 Obchodní politika	17
3.1.2 Zvláštní mise a Česká centra	18
3.1.3 Mezinárodní pravidla INCOTERMS.....	19
3.1.4 Dokumenty v mezinárodním obchodě.....	20
3.1.5 Kupní smlouva.....	21
3.1.6 Logistika v mezinárodním obchodě.....	22
3.1.7 Dopravní služby v mezinárodním obchodě	23
3.1.8 Celní řízení.....	23
3.2 Světová obchodní organizace (WTO).....	24
3.2.1 Postavení ČLR ve WTO	25
3.2.2 Postavení ČR ve WTO.....	25
3.3 Základní údaje a vývoj vztahů	26
3.3.1 Základní geografické, politické a ekonomické údaje	26
3.3.2 Historie česko-čínských vztahů až po současnost	31
3.4 Vztah EU a Číny	32
3.5 Právní rámec zahraničního obchodu v podmínkách čínské ekonomiky	33
3.6 Obchodní jednání	34
3.7 Výrobní proces	35
3.8 Rodinné podniky	36
4 Vlastní práce	39
4.1 Základní informace o firmě.....	39
4.2 Logistické centrum.....	42
4.3 Výroba.....	46
4.4 Popis vybrané komodity.....	48
4.5 Analýza dodavatelů.....	51
4.6 Porovnání výrobců západních zemí a asijských zemí.....	52
4.6.1 Příklad nerovnováhy a postupné stabilizace cenové hladiny na vybrané vzorové součástce.....	53
4.7 Analýza odběratelů.....	56

4.8	Obchod s dodavatelem	60
4.8.1	Obchodní jednání	60
4.8.2	Kupní smlouvy	60
4.8.3	Platební podmínky	61
4.8.4	Dodací podmínky, doprava, celní řízení	62
4.8.5	Reklamace	63
4.9	Analýza vlivu EU	64
4.10	Analýza vlivu národního prostředí	65
4.10.1	HDP	65
4.10.2	Inflace	66
4.10.3	Vývoj kurzu	68
	Vývoj kurzu CZK/EUR	68
	Vývoj kurzu CZK/USD	69
4.11	Analýza vlivu světové ekonomiky	70
4.11.1	Ekonomická krize	70
4.11.2	Cena ropy	70
4.11.3	Ochrana životního prostředí	71
5	Výsledky a diskuse	73
6	Závěr	75
7	Seznam použité literatury a dalších informačních zdrojů	78
8	Přílohy	83

Seznam obrázků

Obrázek 1 Politický systém a jeho fungování	17
Obrázek 2 Mapa Číny	27
Obrázek 3 Výrobní proces	36
Obrázek 4 Logo firmy.....	39
Obrázek 5 Obchodní oddělení	39
Obrázek 6 Logistické centrum Zdice.....	40
Obrázek 7 Lokace firmy Semic Trade a firmy SEMIC Slovakia	41
Obrázek 8 Mapa umístění skladu firmy Semic Trade, s.r.o.	42
Obrázek 9 Skladovací prostory – hala H	42
Obrázek 10 Skladovací prostory – hala Z.....	43
Obrázek 11 Hala Z.....	44
Obrázek 12 Hala H	44
Obrázek 13 Hala N	45
Obrázek 14 Hala N – rampa s můstkem pro vykládání palet	45
Obrázek 15 Výrobek – osazený plošný spoj.....	46
Obrázek 16 Osazovací automat Autotronik.....	47
Obrázek 17 Polovodiče.....	48
Obrázek 18 Optoelektronika	48
Obrázek 19 Pasivní součástky	49
Obrázek 20 Ochrana obvodů	49
Obrázek 21 Indukčnosti, EMI, Trafa	49
Obrázek 22 Svorkovnice.....	49
Obrázek 23 Feritová jádra.....	50
Obrázek 24 Kostry a spony.....	50
Obrázek 25 Akustické měřiče.....	50
Obrázek 26 Ventilátor.....	50
Obrázek 27 Distribuční cesty.....	58

Seznam tabulek

Tabulka 1 Kódy skupin.....	20
Tabulka 2 Přehled dodavatelů (výrobce).....	52
Tabulka 3 Přehled počtu přijatých objednávek za rok.....	57
Tabulka 4 Přehled odběratelů	57
Tabulka 5 Změny HDP	66
Tabulka 6 Prognóza ČNB – zima 2021: Hrubý domácí produkt.....	66
Tabulka 7 Prognóza ČNB – zima 2021: Celková inflace na horizontu měnové politiky....	67
Tabulka 8 Prognóza ČNB – pro období leden 2021 až březen 2021 po měsících	67
Tabulka 9 Prognóza ČNB: Kurz CZK/EUR.....	68

Seznam grafů

Graf 1 Prognóza ČNB – zima 2021: Hrubý domácí produkt	66
Graf 2 Prognóza ČNB – zima 2021: Celková inflace na horizontu měnové politiky	67
Graf 3 Statistický graf kurzu EUR/CZK – období 2 let	68
Graf 4 Prognóza ČNB: Kurz CZK/EUR.....	69
Graf 5 Vývoj kurzu USD/CZK za poslední rok	69
Graf 6 Vývoj ceny ropy za poslední rok.....	71

Seznam použitých zkratk

ČLR	Čínská lidová republika
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
G20	skupina 20 největších ekonomik světa
GATT	Všeobecná dohoda o clech a o obchodu.
Kč	koruna česká
KS Číny	Komunistická strana Číny
NATO	Severoatlantická aliance
NPC	Všečínské shromáždění lidových zástupců.
OSN	Organizace spojených národů
SMD	Surface Mount Device
SMT	Surface Mount Technology
SOP	Společná obchodní politika
THT	Through Hole Technology
USD	americký dolar
WTO	World Trade Organization (Světová obchodní organizace).

1 Úvod

Mezinárodní obchod je důležitým předpokladem pro fungování většiny tržních ekonomik. Zaujímá klíčovou roli pro ekonomiku každé země. Neméně důležité jsou s ním úzce spojené mezinárodní ekonomické vztahy. Hospodářství jednotlivých zemí je omezené jak nedostatkem potřebných zdrojů, tak velikostí trhu. Diplomová práce se zabývá mezinárodním obchodem s vybranou komoditou mezi Českou republikou a Čínou.

Cílem práce je na základě analýzy vyhodnotit fungování dodavatelského řetězce mezi čínskými dodavateli komponentů, českou výrobní a obchodní firmou s vazbou i na západní země EU. V roce 2004 vstoupila Česká republika do EU, což přineslo celou řadu změn, které zasáhly a musely akceptovat nejen firmy na domácím trhu, ale také exportující a importující země. Současně tím byl umožněn volný přístup na trh Evropské unie. V posledních letech roste závislost dodávek na čínské produkci. Pro Českou republiku je Čínská lidová republika jedním z největších obchodních partnerů. Obchodní prostředí v Číně je charakteristické nesčetnými bariérami, tvrdou konkurencí, a tudíž pro Evropany nezvyklým prostředím.

V teoretické části jsou zpracována teoretická východiska metodami deskripce a parafrázemi, a to na základě aktuální vědecké literatury a dalších odborných zdrojů, které reflektují současný stav poznání ve zkoumané oblasti. Tato část obsahuje charakteristiku pojmů a oblastí, které jsou relevantní k řešené problematice. Definovány jsou mezinárodní obchodní operace, charakteristika mezinárodního podnikatelského prostředí a Světová obchodní organizace. Na základě získaných informací jsou popsány jednotlivé faktory, bariéry a možnosti, které mají bezprostřední vliv na mezinárodní obchod mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou.

Praktická část obsahuje situační analýzu obchodního prostředí vybrané komodity, dále též analýzu dodavatelského řetězce. Použity jsou deskriptivní, analytické a komparativní metody zkoumání. Cílem práce je na základě analýzy vyhodnotit fungování dodavatelského řetězce. Dílčím cílem praktické části je prokázat určitou neefektivitu a nepružnost spolupráce s Čínou na konkrétním příkladu a vyvrátit či potvrdit tvrzení, že spolupráce s čínskými dodavateli je komplikovaná, pomalá a nespolehlivá. Dále pak zodpovězení několika klíčových otázek. Jsou Číňané jako dodavatelé nevyzpytatelnými partnery? Jak je to s kvalitou dodávek ze třetích zemí? Lze s Čínskými dodavateli řešit reklamaci dodaného

nekvalitního zboží? Dobrá kvalita výrobků závisí také na kvalitě lidských zdrojů. Dochází ke snižování kvality při dodávkách celosvětově nedostatkových komponentů?

Čína dlouhodobě dosahuje největšího hospodářského růstu na světě a v současnosti patří k nejdůležitějším světovým ekonomikám.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem práce je na základě analýzy vyhodnotit fungování dodavatelského řetězce mezi čínskými dodavateli komponentů, českou výrobní a obchodní firmou s vazbou na západní země EU. Dílčími cíli je vyhodnocení dodavatelského řetězce mezi Čínou a konkrétní českou firmou. Zhodnocení dodavatelského řetězce mezi EU a českou firmou.

V posledních letech roste závislost dodávek na čínské produkci a malé i střední podniky jsou nuceny spoléhat a vyjednávat s Čínou dodavatelské podmínky. To není vždy jednoduché (procesně, právně, lidsky). Vědeckou otázkou této práce není změnit tento fakt, jde o to prokázat určitou neefektivitu a rigidnost spolupráce s Čínou na konkrétním příkladu a vyvrátit či potvrdit tvrzení, že spolupráce s čínskými dodavateli je komplikovaná, pomalá a nespolehlivá.

2.2 Metodika

Teoretická východiska budou vypracována metodami deskripce a parafrázemi, na základě aktuální vědecké literatury českých i zahraničních autorů a dalších odborných zdrojů reflektujících současný stav poznání ve zkoumané oblasti. Cílem je prohloubení odborných poznatků k problematice mezinárodního obchodu, výroby a ostatních s ním souvisejících záležitostí. Zejména pak zahraničního obchodu mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou. Na základě získaných informací budou popsány jednotlivé faktory, možnosti a bariéry ovlivňující zahraniční obchod mezi Českou republikou a Čínou. Budou zmapovány i návaznosti na EU.

Praktická část bude obsahovat strukturovanou situační analýzu obchodního prostředí vybrané komodity. Zmapování aktuální situace, jakým způsobem probíhají obchodní vztahy mezi konkrétní českou firmou a čínskými dodavateli komponentů od počátku až po uzavřený obchod. Budou použity deskriptivní, analytické a komparativní metody zkoumání. Bude provedena analýza reálného zkoumaného objektu, která se následně stane předmětem dalšího zkoumání. Předpokladem analýzy je, že v každém jevu je určitý systém a platí ustálené zákonitosti fungování systému. Bude provedena analýza dodavatelského řetězce

firmy. Bude využito především primárních zdrojů dat jako je pozorování, dotazování. K analýze budou využita i data z podnikového systému dané firmy. Na závěr dojde k vyhodnocení zkoumaných jevů a potvrzení či vyvrácení definovaných tvrzení.

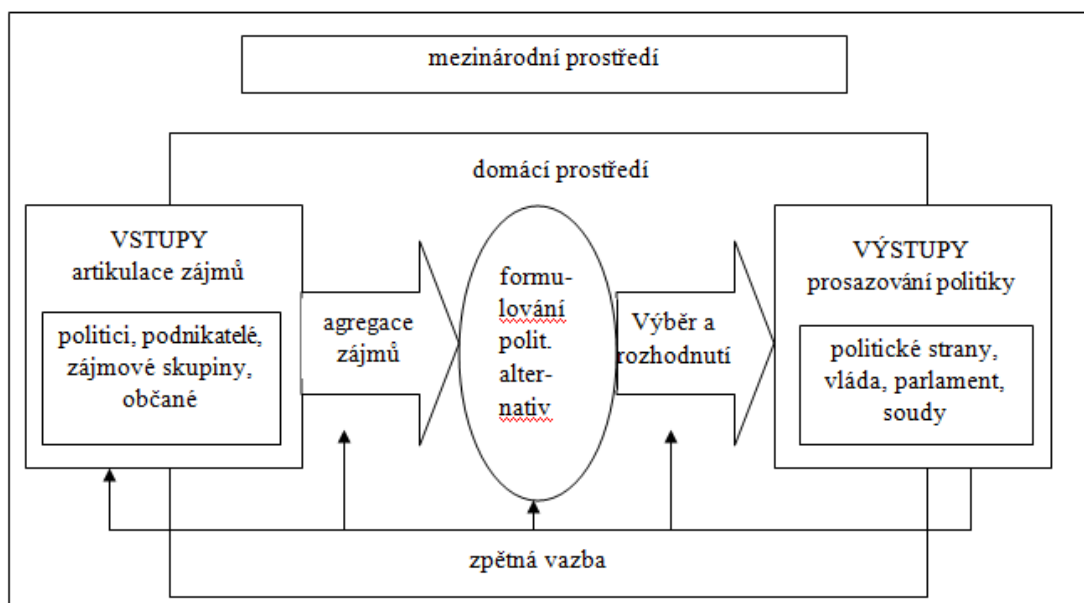
3 Teoretická východiska

Teoretická část se zabývá charakteristikou pojmů a oblastí, které jsou relevantní k řešené problematice.

3.1 Charakteristika mezinárodního podnikatelského prostředí

Podnikatelské prostředí lze definovat jako soubor veškerých vlivů a sil působících na konkrétní podnikatelský subjekt. Tento subjekt je ovlivňován jak externím, tak i interním prostředím. V současné době může každá firma pružně reagovat na vyskytlé tržní příležitosti kdekoliv na světě. Jedním ze základních předpokladů úspěchu v mezinárodním podnikání je pochopení a respektování cizí kultury. Vedle kulturně-sociálního prostředí je velice důležité politické-legislativní prostředí. Jedná se o faktory, které do značné míry rozhodují o vstupu jednotlivých firem na zahraniční trh.

Obrázek 1 Politický systém a jeho fungování

Zdroj: KALÍNSKÁ, E. Mezinárodní obchod I. 2003

3.1.1 Obchodní politika

„Obchodní politika je součástí státní regulace vnějších ekonomických vztahů. V praxi každá obchodní politika osciluje mezi dvěma krajními principy, a to mezi protekcionismem

(ochranářství) a liberalismem (svoboda obchodu). Kromě toho existuje obchodní politika dvoustranná (bilaterální) a mnohostranná (multilaterální).“¹

„Obchodní politika je systémem, který je součástí vyššího celku a který má vertikální a horizontální vazby jak s ostatními politikami uvnitř státu, tak i s politikami ostatních států – obchodních partnerů. Obchodní politika je nedílnou součástí všech politik státu, jejíž prostřednictvím stát (vláda) řídí zahraniční vztahy a ekonomický a sociální rozvoj země.“²

Ve velké většině států, s postupnou liberalizací mezinárodního obchodu a globalizací, lze jen těžko vymezit, která obchodněpolitická opatření patří výlučně domácí ekonomice a která výlučně vnější.

3.1.2 Zvláštní mise a Česká centra

„Úmluvy o diplomatických stycích a stálých misích upravují z mezinárodního hlediska problematiku stálých zastupitelských úřadů. Vedle činnosti zastupitelských úřadů považují státy někdy za vhodné řešit určité vzájemné problémy prostřednictvím zvláštních misí (special mission).“³

Doplňujícím článkem zastupitelských úřadů jsou Česká centra, která se podílejí na všestranném zviditelnění České republiky v zahraničí. Jejich činnost je upravena mezivládními dohodami a je zaměřena na širokou veřejnost hostitelské země. Česká centra vyvíjejí činnost zejména v oblastech kultury, obchodu a cestovního ruchu.

V oblasti obchodu se snaží Česká centra o propagaci české ekonomiky a obchodu. Zejména pak službami jako je poskytováním základních informací o zemi potenciálního vývozu, aktuální poptávky v zahraničí na internetu, aktivní vyhledávání obchodních partnerů, bezplatnou inzercí ve vybraném zahraničním tisku, cenově výhodnou prezentací v zahraničí apod. Tím pomáhají českým podnikům v jejich snaze proniknout na zahraniční trhy.

¹SVATOŠ, M. a kol. Zahraniční obchod. 2009. str. 29

²ŠTĚRBOVÁ, L. a kol. Mezinárodní obchod. 2013. str. 100

³GULLOVÁ, S. Mezinárodní obchodní a diplomatický protokol. 2013. str. 189

3.1.3 Mezinárodní pravidla INCOTERMS

„Dodací podmínka je důležitou náležitostí kupní smlouvy v mezinárodním obchodě. Určuje povinnosti prodávajícího a kupujícího, které souvisejí s dodávkou a převzetím zboží. Dodací podmínka určuje zejména:

- *Způsob, místo a okamžik předání zboží kupujícímu;*
- *Způsob, místo a okamžik přechodu výloh a rizik z prodávajícího na kupujícího;*
- *Další povinnosti stran při zajišťování dopravy, nakládky a vykládky zboží, průvodních dokladů, kontroly, pojištění, celního odbavení apod.“⁴*

INCOTERMS® jsou souborem mezinárodních pravidel pro výklad nejčastěji používaných obchodních doložek v zahraničním, ale i vnitrostátním obchodě. Vytváří je od roku 1936 Mezinárodní obchodní komora, která je také vlastníkem ochranné známky INCOTERMS®. Stejným cílem je odstranit problémy spojené s rozdílností obchodního práva různých zemí. Od 1. ledna 2020 platí již šestá verze těchto pravidel – **INCOTERMS® 2020**. Pravidla INCOTERMS® 2020 jsou oproti předchozí verzi z roku 2010 jasnější a nabízí přesnější definice povinností a odpovědnosti.

Pravidla lze rozdělit do následujících dvou hlavních skupin:

- pravidla vhodná pro jakýkoliv způsob přepravy:
EXW, FCA, CPT, CIP, DAT, DAP, DDP
- pravidla pro námořní a vnitrozemskou vodní přepravu:
FAS, FOB, CFR, CIF

„Výběr konkrétní doložky záleží na dohodě stran kupní smlouvy. V praxi je používání jednotlivých doložek ovlivňováno různými faktory, např. zvyklostmi (uzancemi) daného trhu, podmínkami, které nabízejí konkurenční firmy, zkušenostmi a možnostmi smluvních stran v oblasti mezinárodní logistiky. Všeobecnými firemními podmínkami atp.“⁵

Doložky pro všechny druhy přepravy jsou uvedeny v přehledné tabulce Příloha 1.

⁴ MACHKOVÁ, H., ČERNOHLÁVKOVÁ, E., SATO, A. a kol. Mezinárodní obchodní operace. 2014. str. 61

⁵ Tamtéž str. 68

Do výkazu o odeslání nebo přijetí zboží se uvádí jeden z těchto kódů skupin dodacích podmínek.

Tabulka 1 Kódy skupin

Kód skupiny	Kód dodacích podmínek zahrnutých do skupiny v souladu s podmínkami INCOTERMS	Vysvětlivka
K	EXW, FCA, FAS, FOB	Hlavní přepravné zajišťuje a hradí kupující.
L	CFR, CIF	Prodávající hradí přepravné do přístavu určení.
M	DAT, DAP, DDP, CPT, CIP	Prodávající hradí hlavní přepravné.
N	Dodací podmínky neodpovídající žádné z podmínek INCOTERMS	Dodací doložka INCOTERMS místem dodání zboží na státní hranici nebo sjednané dodací podmínky neodpovídající žádné z doložek INCOTERMS

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

3.1.4 Dokumenty v mezinárodním obchodě

Komplikovanost průběhu dílčích operací v mezinárodním obchodě se promítá i do počtu používaných dokumentů. Dokumenty lze rozdělit do následujících skupin:

- **Dokumenty obchodní** – jedná se o dokumenty, které prodávající a kupující vystavují v souvislosti s uzavíráním kupních smluv a jejich následným plněním. Mezi nejpoužívanější patří poptávka, nabídka, objednávka, potvrzení objednávky, kontrakt, specifikace dodávky, obchodní faktura, balicí list apod.
- **Dokumenty pro celní účely** – jedná se o skupinu požadovaných dokumentů pro celní řízení a daňové účely v zemích vývozu, dovozu i tranzitu.
- **Dokumenty přepravní a skladovací** – jedná se o různorodou skupinu dokumentů a v různých dopravních oborech se liší obsahem, formou i funkcí. Patří sem zejména potvrzení zasílatele o převzetí, speditérské potvrzení o odeslání zásilky apod. Nezbytné je rozlišit, které z dokladů mají charakter dokumentů dispozičních, a které legitimačních dokumentů.
- **Dokumenty platební a úvěrové** – jedná se o dokumenty, které souvisí s placením, s financováním obchodu a se zajišťováním rizik.

- **Dokumenty pojišťovací a další** – patří sem hlavně pojistka, kterou pojištěný prokazuje svůj pojistný nárok v případě pojistné události.

3.1.5 Kupní smlouva

Kupní smlouva je jedním z nejčastěji užívaných smluvních ujednání. Kupní smlouvou se prodávající zavazuje přenechat kupujícímu věc, která je předmětem koupě a umožňuje mu nabýt vlastnické právo k ní. Kupující se zavazuje, že věc po převzetí uhradí dle podmínek uvedených v kupní smlouvě. Zdrojem obtíží ve smluvních závazcích v mezinárodních obchodních vztazích mohou být rozdíly v právních přístupech daných zemí. Značný význam má postupná harmonizace a unifikace právní úpravy týkající se mezinárodních závazkových vztahů. Významným úspěchem v tomto směru bylo přijetí Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží tzv. vídeňská konvence, v roce 1980. Tato Úmluva řeší otázky uzavírání mezinárodních kupních smluv, práv a povinností prodávajícího a kupujícího.

„Obsah jednotlivých kupních smluv je jednak předurčen právními předpisy, jednak je ovlivněn zvláštnostmi daného obchodu, zejména povahou zboží, charakterem prodejního či nákupního trhu, použitými obchodními metodami i rozsahem povinností, které na sebe smluvní strany v dané operaci berou.“⁶

Podstatné části kupní smlouvy podle Úmluvy o mezinárodní koupi zboží:

- Určení stran kupní smlouvy.
- Určení obchodovaného zboží.
- Určení kupní ceny nebo způsobu, jak bude cena v budoucnu určena.

Další podmínky, které je obvyklé v kupní smlouvě sjednat:

- dodací lhůta;
- dodací podmínky (parita);
- platební podmínky;
- způsob přepravy;
- sjednání záruk za oddané zboží;
- ujednání o důsledcích nedodržení smlouvy;

⁶ MACHKOVÁ, H., ČERNOHLÁVKOVÁ, E., SATO, A. a kol. Mezinárodní obchodní operace. 2014. str. 41

- uplatnění reklamací;
- řešení případných sporů atd.

3.1.6 Logistika v mezinárodním obchodě

„Pro fyzické přemístění zboží, které je obvykle nutné k realizaci každé obchodní operace se používají prostředky hmotné i nehmotné povahy, souhrnně označované jako logistika. Hmotné prostředky zahrnují pohyb hotových výrobků, obalů a odpadů, nehmotné pak soubor logistických činností a služeb včetně pohybu informací. Cílem logistické činnosti je komplexní uspokojení specifických potřeb zákazníků v konkrétním místě a optimálním čase.“⁷

Volba logistického prostředku závisí na celé řadě faktorů, jako např. povaha zboží, způsob balení, přepravní vzdálenost, klimatické podmínky, technická a další logistická vybavenost přepravců, cena apod. Vzhledem k poloze ČR, použití námořní dopravy je tuzemským subjektům umožněno pouze zprostředkovaně.

Při zajišťování přepravy v mezinárodním obchodě jsou důležité dva typy podnikatelských subjektů:

- Zasiatel (speditér) – je zavázán dopravu obstarat. Právní rámec spedičních služeb je vymezen zasílatelskou smlouvou. Uzavření smlouvy a převzetí zásilky k přepravě projevuje zasílatel příkazci vydáním speditérského osvědčení a odeslání zásilky dle dispozic příkazce vydáním speditérského potvrzení.
- Dopravce – zajišťuje přepravu vlastními dopravními prostředky na základě Smlouvy o přepravě věci. Právní rámec smluvního vztahu mezi příkazcem a dopravcem je vymezen Smlouvou o přepravě věci, Smlouvou o nájmu dopravního prostředku nebo Smlouvou o provozu dopravního prostředku.

⁷ MACHKOVÁ, H., ČERNOHLÁVKOVÁ, E., SATO, A. a kol. Mezinárodní obchodní operace. 2014. str. 161

3.1.7 Dopravní služby v mezinárodním obchodě

Zahrnuje všechny druhy dopravních služeb poskytovaných rezidenty jedné země subjektům země druhé. Jedná se o dopravu námoří, leteckou, pozemní, tj. automobilová a železniční, dále vnitrostátní vodní dopravu, kosmickou a potrubní.

Dopravu dělíme na:

- osobní dopravu;
- přepravu zboží – zahrnuje dopravné, dopravní pojištění a další podpůrné služby během přepravy (skladování, nalodění a vyloďení zásilky, balení a přebalování zboží, zasilatelství, překládání);
- ostatní dopravu.

„Mezi desítku historicky největších světových dopravců (USA, Německo, Velká Británie, Francie, Nizozemsko, Japonsko, Dánsko) se v posledním desetiletí vklínila Čína a Hongkong.“⁸

3.1.8 Celní řízení

Dovozem zboží se rozumí vstup zboží ze třetích zemí na území Evropského společenství. Vývozem je výstup zboží z území Evropského společenství. Celní území EU je vymezeno Nařízením Rady (EHS) č. 2913/92 – Celním kodexem. Jedná se o základní legislativní normu, jež upravuje pohyb zboží mezi třetími zeměmi a EU.

„Clo je jedním z nejstarších finančních nástrojů, který se objevuje již ve starověku. Původní význam cla byl především fiskální, teprve s postupným rozvojem mezinárodního obchodu začalo plnit i některé další funkce.“⁹

Účelem celního řízení je rozhodnout o propuštění zboží do navržené celního režimu.

⁸ KUBIŠTA, V., ZÍKOVÁ, A. Služby v mezinárodním obchodě. 2018. str. 59

⁹ MACHKOVÁ, H., ČERNOHLÁVKOVÁ, E., SATO, A. a kol. Mezinárodní obchodní operace. 2014. str. 150

Při dovozu zboží jsou vyměřovány a vybírány:

- dovozní clo;
- dovozní poplatky zavedené v rámci společné zemědělské politiky;
- DPH;
- spotřební daň;
- další nepřímé daně.

Při vývozu zboží jsou vyměřovány a vybírány:

- vývozní clo;
- vývozní poplatky zavedené v rámci společné zemědělské politiky.

Základním nástrojem realizace Celního kodexu je Celní sazebník. Zde jsou uvedeny všeobecné celní sazby, smluvní celní sazby, preferenční celní sazby, jednostranné sazby.

3.2 Světová obchodní organizace (WTO)

Světová obchodní organizace (World Trade Organization) vznikla 1. ledna 1995 jako nástupce Všeobecné dohody o clech a obchodu (GATT). Jedná se o mezinárodní organizaci, která sídlí v Ženevě. Jejím prvotním úkolem je rovnost v rámci otevřeného trhu. Je jediným mezinárodním orgánem zabývajícím se pravidly globálního obchodu mezi státy. Počet členů organizace se stále zvyšuje, k 29. červnu 2016 jich bylo 164.

„WTO (World Trade Organization – Světová obchodní organizace) je instituce, která se zabývá pravidly vzájemných obchodních vztahů mezi svými členskými státy. Má za úkol podporovat rozvoj mnohostranného mezinárodního obchodního systému v rámci světové ekonomiky. Členské státy WTO se podílejí přibližně 90 % na celosvětovém obchodu. Cílem WTO je dosažení plné liberalizace mezinárodních obchodních vztahů a vybudování univerzálního mezinárodního právního systému, který by zajišťoval plně přijatých principů a pravidel“¹⁰.

¹⁰ SVATOŠ, M. a kol. Zahraniční obchod. 2009. str. 60

Světová obchodní organizace se zakládá na principech jako je obchod bez diskriminace, uvolňování obchodu, předvídatelnosti, spravedlivé hospodářské soutěže a rozvojovém principu¹¹.

3.2.1 Postavení ČLR ve WTO

V roce 1948 byla Čína jedním z 23 původních signatářů smlouvy GATT. Zanedlouho po ukončení revoluce v Číně v roce 1949 oznámila tehdejší vláda, že organizaci opouští. Následně až téměř po čtyřiceti letech, v roce 1986, se Čína znovu oficiálně ucházela o status členské země GATT. Členské země nejprve uvítaly zájem Číny o členství, ovšem pouze do 3. června 1989, kdy na náměstí Nebeského klidu čínští vojáci tvrdě potlačili stovky bezbranných odpůrců komunistického režimu a prodemokratických příznivců. Následně v lednu 1995 ČLR usilovala být zakládajícím čelem WTO, aby tím prolomila svou nepopularitu a zajistila si tím vážnost a uznání ve světě. Členství by též Číně zajistilo přístup na zahraniční trhy. Na ministerské konferenci WTO, která se konala 10. listopadu 2001, byly schváleny podmínky vstupu ČLR do WTO. Čínská vláda je následující den přijala. Čína se stala členem WTO dne 11. prosince 2001.¹²

3.2.2 Postavení ČR ve WTO

Zakládajícím členem GATT bylo i Československo. Do roku 1989 se aktivně nezapojovalo do činnosti organizace. Od 1.1.1993, kdy došlo k rozdělení Československa na Českou republiku a Slovenskou republiku se oba státy staly plnoprávními členy GATT. Česká republika patří k zakládajícím členům WTO. Po vstupu České republiky do Evropské unie dne 1.5.2005 se změnilo postavení ČR ve WTO. Nadále zůstala členem, ale v souladu se zásadami společné obchodní politiky EU přestala samostatně vystupovat a jednat. EU je z hlediska zásad WTO považována za celní unii, za EU jednájí a vystupují ve WTO zástupci Evropské komise.¹³

¹¹ Podle Svatoše, 2009, str. 60

¹² Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/min01_11nov_e.htm

¹³ Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/spolecna-obchodni-politika-eu/svetova-obchodni-organizace/zakladni-informace/zakladni-informace-k-wto-a-dda--7894/>

3.3 Základní údaje a vývoj vztahů

3.3.1 Základní geografické, politické a ekonomické údaje

Česká republika a Čína jsou diametrálně odlišné země, tato skutečnost je dána mnoha ukazateli. Podkapitola je zaměřena na údaje ekonomické a geografické.

Čína

Geografické podmínky

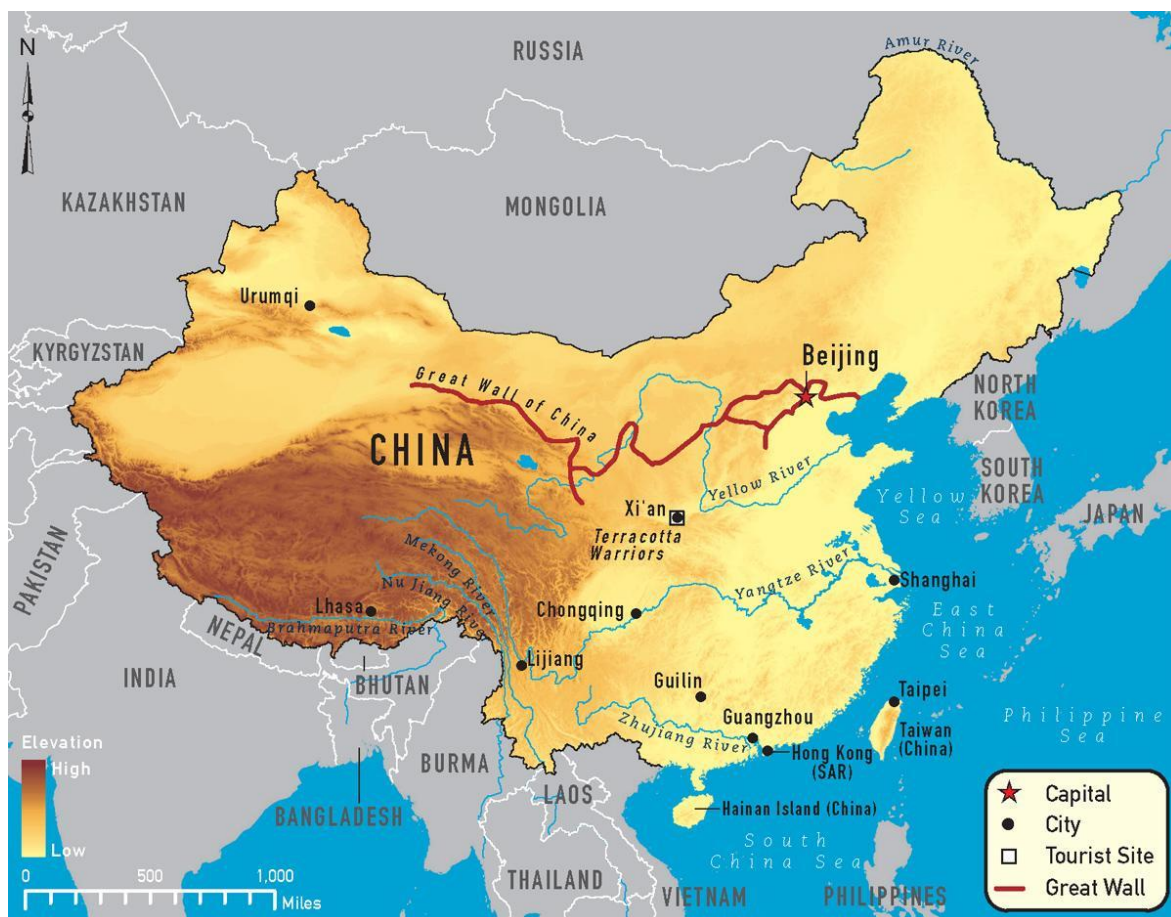
Čínská lidová republika se rozprostírá ve východní Asii. Celkové území Číny je rozděleno do 31 provincií. Počet obyvatel v roce 2020 dosáhl 1 394 015 977¹⁴. A je tedy jednoznačně nejlidnatější zemí na světě. V současné době více jak polovina obyvatel Číny žije ve městech. V Číně žije více mužů než žen, což je v důsledku politiky jednoho dítěte, kterou čínské představitelé moci zavedli v roce 1979. V současné době vláda přijímá opatření ke zvýšení porodnosti, zejména z obavy stárnutí čínské populace, což by zejména přineslo negativní ekonomické i společenské důsledky.

Celková rozloha činí 9 596 960 km², zaujímá asi sedm procent světové rozlohy. Území Číny je rozsáhlé a má značně členitý a hornatý ráz. Čína je celkově suchou zemí, což má znatelný vliv na zemědělství. Jen malá část připadá na ornou půdu.

Čína sdílí hranice se 14 státy – Indie, Pákistán, Kyrgyzstán, Kazachstán, Mongolsko, Rusko, Severní Korea, Afghánistán, Tádžikistán, Vietnam, Laos, Myanmar, Bhútán, Nepál. Nejdelsí hranice má Čína s Mongolskem. Od Japonska je Čína oddělena Žlutým mořem. Směrem k jihu se nachází Východočínské a Jihočínské moře, která se vlévají do Tichého oceánu.

¹⁴ Dostupné z: www.czso.cz

Obrázek 2 Mapa Číny

Zdroj: <https://cs.maps-china-cn.com/mapa> (2021)

Lidově demokratická republika vznikla 1. října 1949. Čína má pod svojí kontrolou bývalé cizí kolonie Hongkong a Macao. Nárok vznáší i na ostrov Tchaj-wan.

Běžný obyvatel pevninské Číny považuje Tajwan za součást Číny a zmínky o tom, že se jedná o jinou Čínu, nese velmi nelibě¹⁵.

Politický systém

Čína je od roku 1949 vedena Komunistickou stranou Číny. Nejvyšším orgánem státní moci je Všečínské shromáždění lidových zástupců (National People's Congress, NPC), jež má zákonodárnou moc a téměř tři tisíce poslanců. Všichni poslanci jsou členy jedné strany, tj. komunistické strany Číny¹⁶. Pokud se nekonají zasedání NPC, vykonává jeho funkce

¹⁵ HEBNAR, J. Obchod s Čínou bez rizika a se ziskem. 2016, str. 17

¹⁶ V Číně existuje dalších osm registrovaných politických stran, které jsou kontrolovány Komunistickou stranou Číny. Ve své podstatě nejsou nezávislými politickými stranami.

133členný Stálý výbor. Kromě NPC jsou součástí čínského politického systému další subjekty jako Státní rada¹⁷ a místní lidové vlády, Ústřední vojenská komise¹⁸, Lidové soudy¹⁹, Lidové prokuratory²⁰ atd.

„Mnoho analytiků si klade otázku, jak je možné, že se KS Číny udržela tak dlouho u moci a nedošlo k jejímu úpadku či zániku po vzoru Ruska a dalších východoevropských zemí. Ve skutečnosti se moc KS Číny opírá o čtyři pilíře, které spočívají v tom. Že: (1) strana kontroluje více jak dvoumilionovou armádu, (2) vykonává kontrolu nad všemi politickými institucemi, jako jsou armáda, státem vlastněné společnosti a veřejné instituce, do jejichž čela jmenuje hlavní představitele, (3) kontroluje média a také (4) soudní a vnitřní bezpečnostní síly.“²¹

Úředním jazykem je čínština. Čínština není jen jedna.

„V kontinentální Číně existují tři největší jazykové skupiny: tzv. mandarínština (právě tu většinou označujeme jako čínštinu; užívá ji zhruba 1,365 miliardy mluvčích), šanghajština (čínština Wu, přibližně 90 milionů mluvčích) a kantonština (čínština Yue, 70 milionů mluvčích)“²².

„Psaná čínština je tedy srozumitelná všem, ale obyvatel Pekingu se s obyvatelem Šanghaje z očí do očí použitím své vlastní řeči nedomluví a oba budou muset přejít na standardní výslovnost, tzv. mandarínštinu, neboli putonghua, kterou umí opravdu skoro každý obyvatel pevninské Číny“²³.

V roce 1954 byla vyhlášena ústava ČLR, následně byla v letech 1975 a 1978 vydána nová verze. V současné době platí úprava z roku 1982. Ústava obsahuje ustanovení o rovnosti občanů před zákonem. Zaručuje jim základní práva jako je volit a být volen, právo svobody

¹⁷ Státní rada je nositelem výkonné moci, vrcholný právní orgán, který podléhá vlivu KS Číny.

¹⁸ Ústřední vojenská komise je vrcholným státním orgánem řídicím čínské vojenské síly.

¹⁹ Nejvyšší lidový soud je vrcholným státním justičním orgánem, působí na úrovni státu. Vyšší lidové soudy působí v provinciích.

²⁰ Lidové prokuratory jsou pověřeny vykonáváním dohledu nad činností bezpečnostních orgánů, soudů, věznic atd.

²¹ FOJTÍKOVÁ, L. Compliance Číny s WTO. 2019, str. 24

²² HEBNAR, J. Obchod s Čínou bez rizika a se ziskem. 2016, str. 21

²³ Tamtéž, str. 22

názorů a náboženského vyznání, právo shromažďovací, právo na nedotknutelnost obydlí atd. Dokument též zaručuje ženám stejná práva a možnost společenského uplatnění.

Ekonomika

Ekonomika Číny se postupně přetavila z centrálně plánované a uzavřené na výrobního a exportního giganta. Naprosto to vystihuje slavná fráze Deng Xiaopinga, že *“není důležité, zda je kočka černá, nebo bílá, hlavně, že chytá myši“*. Jinými slovy – *není důležité, jestli budeme naši ekonomiku nazývat kapitalistickou nebo komunistickou, důležité je, jak dokáže zabezpečit potřeby občanů. To je myšlenka, na které stojí Čína dodnes*²⁴.

V roce 1978 byly zahájeny ekonomické reformy a ČLR začala budovat tzv. „socialistickou tržní ekonomiku“, která byla kombinací socialistického způsobu řízení ekonomiky a tržního mechanismu. Snaha včlenit Čínu do světové ekonomiky si vyžádala mimo jiné i přijetí ekonomických reforem též decentralizaci zahraničního obchodu a několikanásobnou devalvaci čínského jüanu. Čína v současné době stále zaznamenává světově nadprůměrný růst, který přispěl k tomu, že je Čína druhou největší ekonomikou světa. Přesto ovšem její hrubý domácí produkt na obyvatele, ve srovnání s vyspělými západními zeměmi, je stále nízký.

Oficiální měnou Čínské lidové republiky je Čínský jüan. V čínštině znamená jeho název doslova "minci". Jeho zkratkou je CNY, dělí se na 100 fenů a od roku 2012 patří ke globálním rezervním měnám. V platnost byl jüan zaveden v roce 1949.

Česká republika

Geografické faktory

Uprostřed mírného pásu severní polokoule, ve střední části Evropy, se nachází Česká republika. Své hranice sdílí se čtyřmi státy – Německem, Polskem, Rakouskem a Slovenskem.

²⁴ HEBNAR, J. Obchod s Čínou bez rizika a se ziskem. 2016, str. 19

Celková rozloha činí 78 867 km², z níž 54,7 % představuje zemědělská půda, 34,5 % lesy, 2% vodní plochy a 8,8 % je využíváno jiným způsobem.²⁵

Počet obyvatel v roce 2020 dosáhl 10 702 498²⁶, tím je ČR na 85. místě na světě, co do počtu obyvatel.

Politický systém

ČR je parlamentní republika, která se dělí na 14 samosprávných krajů. Vládnoucí mocí disponuje prezident a vláda, která je vrcholným orgánem výkonné moci. Vláda je odpovědná Poslanecké sněmovně. Parlament ČR je dvoukomorový, skládá se z Poslanecké sněmovny a Senátu.

Lidská práva v České republice jsou garantována Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami o lidských právech.

Česko má zavedenou strukturu zahraničních vztahů. ČR je členem OSN, EU, NATO, OECD²⁷ a Rady Evropy.

Ekonomika

Česko je země s tržním hospodářstvím a dle ekonomických, politických a sociálních indikátorů se řadí k vysoce rozvinutým státům světa.

Centrální bankou státu je Česká národní banka, která je nezávislá a vydává českou měnu. Měnová jednotka České republiky je koruna česká. Její mezinárodní zkratka je Kč a dělí se na 100 haléřů. Koruna česká vznikla 8. února 1993 po zániku měnové unie států bývalé Československé republiky a její tehdejší měny koruny československé. Kromě oběžných mincí a bankovek vydává ČNB také pamětní mince. Mince tiskne Česká mincovna a jsou buď stříbrné, nebo zlaté.²⁸

Úředním jazykem je čeština, měnou česká koruna. Česká republika je členem Evropské unie, Severoatlantické aliance, Organizace spojených národů, Světové obchodní organizace,

²⁵ Dostupné z: www.czso.cz

²⁶ Tamtéž

²⁷ OECD – Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

²⁸ Dostupné z: <https://www.patria.cz/slovník/543/koruna-ceska.html>

Světové banky, Rady Evropy, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, Mezinárodního měnového fondu Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, Evropské celní unie, Visegrádské skupiny a jiných mezinárodních soustav. Je též součástí Schengenského prostoru a Evropského hospodářského prostoru.

Dne 1. ledna 1993 vstoupila v platnost Ústava české republiky, podle jejíž preambule nový stát navázal na tradice státnosti Československa a bývalých zemí Koruny české.

3.3.2 Historie česko-čínských vztahů až po současnost

Vztah mezi Čínou a tehdejším Československem byly formálně navázány začátkem 20. století. V srpnu 1918 byl sepsán dokument, který československým legiím umožňoval průjezd přes území Číny. Tato Deklarace o vyvedení vojsk z Vladivostoku je považován za první nepřímý kontakt mezi Čínskou republikou a tehdejším Československem.

Po první světové válce bylo Československo první zemí v Evropě, která začala s Čínou jednat o smlouvě. V únoru 1930 byla podepsána Česko-slovensko-čínská přátelská a obchodní smlouva, a tedy došlo k navázání diplomatických styků.

K ochlazení vztahů došlo v šedesátých letech dvacátého století, poté, co Čína razantně odsoudila sovětskou invazi do Československa. Ke značnému obnovení a prohloubení vzájemných vztahů došlo po roce 1989, tedy zejména začátkem 21. století díky obchodu.

Česká republika nemá politické zájmy na Dálném východě, hlavní prioritou vůči ČLR je udržet přijatelné vztahy a participovat na čínském ekonomickém rozmachu. České zboží se jen těžko uplatňuje na čínském trhu, který je chráněn vysokými cly, množstevními kvótami a celou řadou jiných protetických opatření. Dovoz do ČR jednoznačně převyšuje vývoz.

Ve vzájemných vztazích jsou důležitými tématy politika, ekonomika, problém Tchaj-wanu a lidských práv.

V současné době je zahraniční obchod stále důležitější součástí celé čínské ekonomiky.

„Obchod s Čínou přináší obrovskou příležitost, jak vydělat peníze. Jakkoli je obchodování s Čínou těžké, je třeba tuto výzvu zvládnout. Říká se, že kdo v Číně podniká rok, dokáže

*napsat o podnikání v Číně knihu, kdo pět let, ten svede článek, a kdo dvacet let, nezmůže se na nic než pár vět.*²⁹

3.4 Vztah EU a Číny

Evropská unie se jako integrační uskupení vyznačuje jistými charakteristikami, mezi které patří konvergence hospodářské politiky a sjednocování vnějších činností EU. Lisabonskou smlouvou, která vstoupila v účinnost 1. prosince 2009, byla mezi vnější činnosti zařazena také společná obchodní politika (SOP). Zásadním významem SOP je otevření zahraničních trhů pro firmy ze zemí EU. Základní zásadou je jednotnost, která je reflektována v jednotném postupu v obchodních vztazích se třetími zeměmi. Společná obchodní politika EU byla zformována na základě smluvních úmluv mezi členskými zeměmi EU. Provádění SOP se řídí Smlouvou o fungování EU, uvedeno v článku 206 a 207. Postup pro uzavírání dohod se třetími zeměmi je stanoven v článku 218. Postupy, přijímaná opatření a společná obchodní politika jsou důsledně koordinovány s členskými státy EU. SPO tedy znamená jednotnou společenskou ochranu unijního trhu a společný postup vůči třetím zemím a podporu expanze evropských subjektů. Jedním ze základních nástrojů SOP je celní kodex³⁰ a na něj navazující jednotný celní sazebník³¹. Celní kodex obsahuje celní předpisy, které jsou jednotně používány na celním území EU. Celní předpisy se týkají práv a povinností osob v souvislosti s celním řízením. Jedná se o pravidla pro jednotný celní sazebník, stanovení preferenčního původu, celní ohodnocení a celní určení zboží a podmínek pro celní režim. Celní sazebník je vydáván pro každý rok v říjnu předcházejícího roku.

Evropská unie rozvíjí obchodní spolupráci se svými partnery tak, aby podpořila expanzi evropských subjektů na zahraniční trhy. Dohody o volném obchodu, které EU dojednává, jsou navrhovány tak, aby usnadnily obchod a podpořily užitečný rozvoj. Zahrnují obchod se zbožím, službami, regulatorní a na netarifní překážky obchodu, práva k duševnímu vlastnictví, investice, pracovní standardy atd.

„Ve vztahu k Číně vypracovala EK komplexní strategii, zahrnující také obchodní politiku v obchodu s textílem, investice, přístup na trh a práva k duševnímu vlastnictví. Jednání

²⁹ HEBNAR, J. Obchod s Čínou bez rizika a se ziskem. 2016, str. 9

³⁰ Nařízení ES 2913/92, v novelizovaném znění

³¹ Celní sazebník EU vychází z Harmonizovaného systému Světové celní organizace.

směřují k Dohodě o partnerství a spolupráci. S Čínou je také v jednání dohoda o ochraně investic, která by měla být první investiční dohodou sjednanou s aplikací výlučných kompetencí EU pro investice v rámci SOP.³²

3.5 Právní rámec zahraničního obchodu v podmínkách čínské ekonomiky

„Za vlády Mao Zedonga se v Číně skutečně právo v podstatě nevyskytovalo. Sám Mao ho považoval za něco, co bude pouze brzdit komunistickou stranu a upírat jí moc, kterou si získala. V době kulturní revoluce v druhé polovině 60. let dokonce ani nefungoval zákonodárny orgán, který by mohl zákony vytvářet. Vše se začalo měnit s odchodem Mao Zedonga a s nástupem Denga Xiaopinga k moci roku 1978. Okamžitě po nástupu k moci vyhlásil Deng Xiaoping období reform, a to zejména právních a ekonomických.“³³

Klasické čínské právo vyrůstá z filozofické tradice konfucianství³⁴, legismu³⁵ a okrajově taoismu³⁶.

NPC a její Stálý výbor vykonávají legislativní funkce státu a Státní rada je výkonným orgánem a nejvyšším orgánem státní správy. Institucionální rámec pro provádění obchodní výměny ČLR se zahraničím je determinován její stávající státní strukturou. NPC a Stálý výbor mají pravomoc vydávat zákony a dodatky k zákonům. Návrhy zákonů jsou veřejně konzultovány po dobu nejméně 30 dnů, poté poslanci hlasují o jejich přijetí.

Přestože se zdá čínská legislativa transparentní a veřejně dostupná, problém pro zahraniční subjekty je většinou jazyková bariéra. Veškeré právní texty jsou publikovány výhradně v čínštině. Při vstupních jednáních do WTO se sice ČLR zavázala, že veškeré zákony, nařízení a opatření týkající se nebo ovlivňující obchod se zbožím, službami, právy duševního

³² ŠTĚRBOVÁ, L. a kol. Mezinárodní obchod. 2013, str. 235

³³ Tamtéž, str. 159

³⁴ Konfucianství je čínský filosofický směr, který se vyvinul z učení čínského mudrce Konfucia.

³⁵ Legismus je čínský filosofický směr, založen na přesvědčení, že většina lidí myslí především na své zájmy i na úkor ostatních, a proto musí být omezena zákazy a hrozbou trestu.

³⁶ Taoismus je filosofická škola čínského původu, založena na principu tao, který je pro taoisty zdrojem, vzorem a podstatou všeho, co existuje.

vlastnictví apod. budou publikovány v jednom z oficiálních jazyků³⁷ této organizace, ale realita je často jiná.

Na vytváření obchodní politiky se na úrovni centrální vlády podílí několik státních orgánů. Za formulování a implementaci národních ekonomických a sociálních strategií rozvoje zodpovídá Národní rozvojová a reformní komise. Tento úřad nadále též provádí výzkum týkající se hlavních oblastí ekonomických reforem. Na zahraniční obchod se zaměřuje ministerstvo obchodu. To má za úkol formulovat strategii a politiku pro oblast domácího i zahraničního obchodu.

Ve spojitosti s ekonomickými reformami došlo v ČLR k decentralizaci moci a místní vlády získaly více rozhodovacích kompetencí, mají odpovědnost za ekonomický rozvoj dané oblasti. Tyto subjekty se též podílejí na formování obchodní politiky v Číně. V jednotlivých provinciích mohou být místními orgány vydávány nařízení a vlastní směrnice. Zákony, nařízení a směrnice vydávané na centrální a místní úrovni jsou netransparentní a méně přehledné.

3.6 Obchodní jednání

Zásadní součástí podnikání v Číně je jednání s Číňany. Přestože podnikání v Číně je těžké, čeští podnikatelé nutně potřebují tuto výzvu zvládnout, je ovšem nezbytné zapomenout na vyjednávací praktiky, které fungují v Evropě.

Pro lepší pochopení čínské etiky, tedy to, jak se Číňané navenek chovají, je nezbytné nejdříve se seznámit s vnitřními motivy, které chování „typického Číňana“ ovlivňují. Klíčový vliv na čínskou společnost mají především filozofie a historie³⁸.

„Číňané předpokládají, že harmonického fungování společnosti není možné dosáhnout tam, kde není vždy za všech situací jasné, kdo má koho poslouchat. Platí to ve všech životních situacích. Zcela evidentní je potřeba respektovat hierarchii v pracovních vztazích. Šéf musí

³⁷ Oficiální jazyky WTO jsou angličtina, francouzština, španělština.

³⁸ Podle Hebnara. 2016, str. 11

být vždy „boss“ odměňující loajalitu a tvrdě trestající neposlušnost (nikoli chyby, k těm by měl být blahosklonný a poskytnout vedení k nápravě.“³⁹

Projevením respektu či úcty lze při jednání s čínským obchodním partnerem velmi získat. Často, při konverzaci, jde více o formu nežli o obsah. Lichotkami, pozváním na večeři a dárky si lze získat tvář čínského obchodního partnera.

„Tvář jako klíč k obchodnímu úspěchu. Mianzi znamená v čínštině doslova „tvář“. Méně doslovně pak označuje něco, co se blíží k tomu, čemu my říkáme „respekt“, „úcta“ a „důstojnost“. Číňané jsou kolektivní společnost, a navíc společnost vysoce hierarchická. Prokázáním respektu/úcty ze strany druhých jim pak potvrzuje jejich skutečné, chtěné nebo domnělé místo v této hierarchii.“⁴⁰

Ovšem i zde platí, že mísky vah musí být vyrovnané, tedy nedávat druhé straně dar, který nebude moci oplatit a naopak.

Zásadní pro Číňany je tzv. *guangxi*. Zjednodušeně lze říci, že se jedná o síť mezilidských vazeb, kteří k sobě mají blízko. Osoby, které Číňan zahrne do své *guangxi*, jsou pro něj důležitější než všichni ostatní.

*„Význam *guangxi* je tedy zásadní, a to nejen pro samotné Číňany, kteří s tímto konceptem umí zacházet nejlépe, ale také pro vás jako pro obchodníka, který chce v Číně dělat byznys.“⁴¹*

3.7 Výrobní proces

Vzhledem k faktu, že práce je zaměřena, jak na zahraniční obchod, zejména pak dodavatelského řetězce z třetích zemí, tak i následný prodej hotových výrobků do zemí EU. Z toho důvodu bych se zde zmínila i o výrobním řetězci.

„Výroba umožňuje uspokojení potřeb zákazníka vytvořením věcných statků a služeb. Je rozhodující součástí hodnototvorného řetězce. Bez jeho efektivního fungování by nejen nebylo možné realizovat to, co je výsledkem marketingového poznání, které můžeme

³⁹ HEBNAR, J. Obchod s Čínou bez rizika a se ziskem. 2016, str. 12

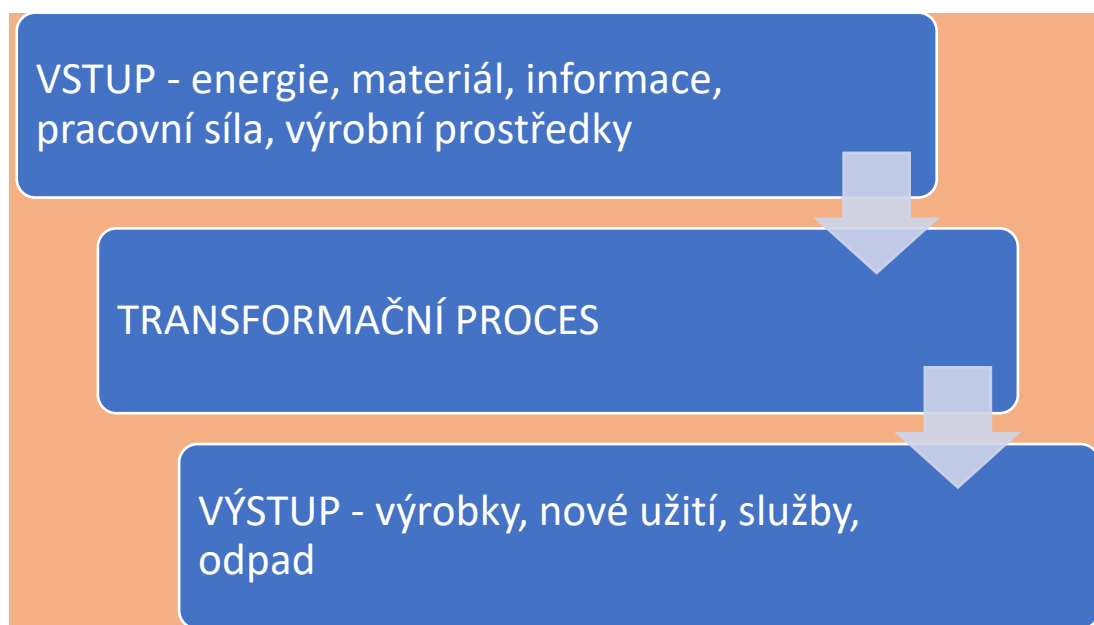
⁴⁰ Tamtéž, str. 26

⁴¹ Tamtéž, str. 30

zjednodušeně shrnout do trojúhelníku vazeb: potenciální oblast poptávky (zákazník) – plně funkcí produktem (potřeby zákazníka) – technické provedení (užité technologie), tzn. Dosáhnout konkurenční výhody a zajistit ekonomickou existenci firmy.“⁴²

Realizační činnost můžeme nazvat výrobním procesem. „lze ji charakterizovat jako výsledek cílevědomého lidského chování, kdy použitím vstupních faktorů zajišťuje příslušný transformační proces co nejhodnotnější výstup. Výroba je tedy ve své podstatě účelná kombinace faktorů za účelem vytvoření věcných výkonů či služeb.“⁴³

Obrázek 3 Výrobní proces

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

3.8 Rodinné podniky

V České republice je problematice rodinných podniků věnována jen velmi malá pozornost, a to zejména z důvodu toho, že tento způsob podnikání jako takové je v novodobé historii poměrně mladou disciplínou. Celá řada tradičních podnikatelských rodin chtěla navázat na dílo a věhlas svých předků a nové prostředí po roce 1989 bylo pro ně významnou výzvou k pokračování v rodinné tradici. Jiné rodiny se v té době vrhly do podnikání s vidinou

⁴² TOMEK, G., VÁVROVÁ, V. Integrované řízení výroby. 2014, str. 26

⁴³ Tamtéž

snadno dosažitelných milionových zisků. Na podnikatele čekaly různé nástrahy, ať už se jednalo o legislativní mezery, nedostatek zkušeností nebo o samotnou podnikatelskou činnost. To pak mohlo být příčinou řady podnikatelských neúspěchů a jen menšina z nich na trhu obstála.

„V posledním období se však situace v oblasti rodinných podniků v české republice rychle zlepšuje. Vlivem pocitu zodpovědnosti za vynakládání soukromých prostředků jsou rodinní podnikatelé daleko pružnější a více zaměřeni na své cíle než externě dosazení manažeři. Majitelé mívají mnoho závazků nejen v podniku, ale především vůči dalším následníkům, a především vůči rodině.“⁴⁴

„Samotný podnik představuje životní dílo podnikatele a pokud přestává fungovat, bojují za něj zodpovědní členové rodiny daleko tvrdší a houževnatěji než v podnicích nerodinných. Ve hře je totiž budoucnost rodiny i potomků“⁴⁵

V rodinné podniku se střetávají a prolínají dva systémy, tedy systém rodiny a systém podniku. Každý z těchto systémů tvoří svůj svět, přestože jsou tvořeny stejnými osobami.

Podstatný problém rodinného podniku, s nímž je nezbytné se vyrovnat: *„tj. musí se naučit chápat, jakým způsobem se mění vztahy v míře, jaké se členové rodiny pohybují v obou systémech. A nejde pouze o změnu tohoto vztahu, je nutno modifikovat též normy, očekávání a chování.“⁴⁶*

Strategie rodinných podniků zahrnuje mimo jiné i vnitřní dynamiku podnikání a vnější prostředí, tak i rodinné zájmy, cíle, kulturu a sourozenecké vztahy. Dalšími důležitými faktory může být narození potomků, adaptabilita, soudržnost, rigidita atd.

Budoucnost rodinného podniku do značné míry závisí na zachování rodinných vazeb. Následnictví v rodinném podniku a úspěch podniku napříč generacemi je tedy jednoznačně ovlivněno vztahem mezi nástupcem a zakladatelem nebo tím, kdo vedl podnik před ním. Lze

⁴⁴ JOUROVÁ, M. a kol. Výrobní a logistické procesy v podnikání. 2016, str. 23

⁴⁵ Tamtéž, str. 24

⁴⁶ Tamtéž

použít termín Incumbent, což je buď zakladatel rodinného podniku, nebo několikátý majitel v rámci dalších a dalších generací.

4 Vlastní práce

K analýze dodavatelského řetězce byla zvolena česká firma s dlouholetou tradicí. Veškeré potřebné informace pro závěrečnou práci byly poskytnuty současnými majiteli firmy. Využity byly primární zdroje dat jako je pozorování a dotazování. Taktéž byla možnost využít data z podnikového systému Byznys. Zaměření bylo především na tu část činností a dat, které se týkaly dodavatelského řetězce. Z důvodu komplexnosti zkoumání nebyl opomenut ani vlivy národního prostředí a světové ekonomiky.

4.1 Základní informace o firmě

Název:	Semic Trade, s.r.o.
Právní forma:	společnost s ručením omezeným
IČ:	250 70 185
Sídlo:	Volutová 2521/18, 158 00 Praha 5
Základní kapitál:	1.000.000,- Kč, splaceno 100 %
Webové stránky:	https://www.semic.cz
Předmět činnosti:	Hlavním předmětem činnosti firmy je koupě zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodeje včetně zprostředkovatelské činnosti. Další činnosti, k nimž má firma živnostenská oprávnění, jsou výroba, instalace a opravy elektrických strojů a přístrojů

Obrázek 4 Logo firmy

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Obrázek 5 Obchodní oddělení

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Firma Semic Trade, s.r.o. je na trhu více než 25 let, vznikla a byla zapsána do obchodního rejstříku, vedeného Městským soudem v Praze, dne 07.08.1996. Jedná se o rodinnou firmu zabývající se obchodem s elektronickými součástkami. Zakladatel firmy je stále ve vedení společnosti. Dále ve firmě pracují ještě tři další rodinní příslušníci. Společnost nemá žádnou majetkovou účast v jiných společnostech. Nejprve se jednalo pouze o obchod s elektronickými součástkami, později se přidala i výroba plošných spojů a krimpování kabelů. Nikdy nebyli majitelé nuceni brát si úvěry u bank či jiných finančních společností. Firma má aktuálně 20 zaměstnanců. Firma začínala ve dvou pronajatých kancelářích v Praze 4. Postupem času se vypracovala do nynější podoby. Firma zajišťuje jak velkoobchodní prodej, tak i maloobchod.

Hlavní sídlo firmy je v Praze 5, kde sídlí vedení firmy a obchodní oddělení. Další část firmy, logistické centrum, se nachází ve Zdicích u Berouna. Na rozloze 10 000 m² je uloženo přes 40 000 druhů součástek. Třetí částí firmy je servisní centrum v Karlových Varech. Zde se nachází výroba plošných spojů a krimpování kabelů.

Obrázek 6 Logistické centrum Zdice

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Základními hodnotami firmy jsou:

- **Kompetentnost** (zaručuje odbornost a profesionální přístup);
- **Vstřícnost** (otevřenost potřebám a požadavkům svých zákazníků);
- **Akceschopnost** (přípravenost včas reagovat na změny v prostředí);
- **Loajálnost** (důvěryhodný a spolehlivý partner);
- **Tradice** (staví na dlouhodobých mezinárodních vztazích a zkušenostech).

Důležité mezníky v životním cyklu firmy:

- 1996 - založení společnosti Semic Trade, s.r.o.;
- 1998 - přestěhování společnosti do nových kanceláří na Praze 5;
- 2000 - otevření kanceláří pro Slovenskou republiku, SEMIC Slovakia;
- 2000 – distributor feritových jader;
- 2004 - otevření servisního oddělení v Karlových Varech, pro montáž DPS;
- 2007 – nákup areálu o celkové rozloze 10 000 m², skladová plocha 1650 m²;
- 2012 - rozšíření skladovací plochy na 2450 m²;
- 2014 - distributor produktů železná/slitinová jádra;
- 2016 - distributor nanokrystalických a amorfních jader;
- 2017 – Nový vnitrofiremní systém – Byznys;
- 2018 – postavena nová hala a rozšíření skladovací plochy o 1000 m²;
- 2019 – výhradní distributor asijské firmy pro Evropu.

Obrázek 7 Lokace firmy Semic Trade a firmy SEMIC Slovakia

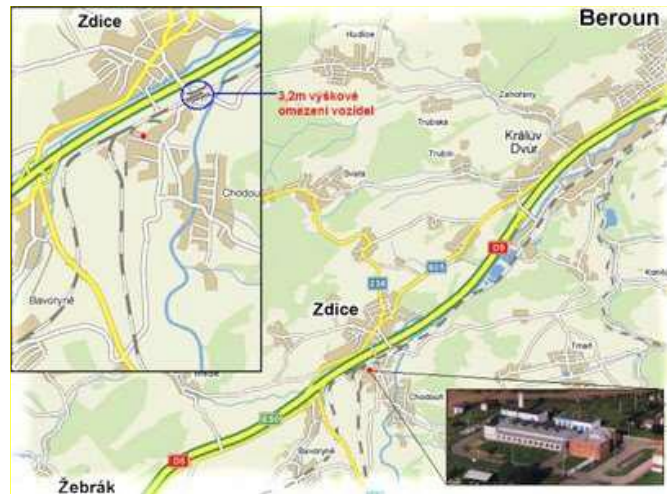
Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

4.2 Logistické centrum

Logistické centrum firmy Semic Trade, s.r.o. se nachází ve Zdicích u Berouna.

Aktuálně zde pracují čtyři pracovníci expedice.

Obrázek 8 Mapa umístění skladu firmy Semic Trade, s.r.o.

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Skladování elektronických součástek probíhá za těchto podmínek:

- Skladovací teplota: pokud možno konstantní v rozmezí 10 °C až 40 °C.
- Skladovací vlhkost: v rozmezí min. 40 % až max. 60 %
- Ochrana ESD (kusy musí být pečlivě zabaleny, podle mezinárodní normy EN 61340-5-1)

Obrázek 9 Skladovací prostory – hala H

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Nejprve byly součástky skladovány ve skladu v Praze, v prostorech, kde je nyní obchodní oddělení. Následně byly vybudovány skladové prostory ve Zdicích. V roce 2007 došlo k pořízení nového areálu s přílehlými budovami. V areálu byla jedna skladová budova (hala Z) s patrem o ploše 750 m², jedna administrativní budova o ploše 500 m² a dvě provozní budovy o ploše 400 m². V roce 2012 byla vybudována nová skladová hala (hala H) o rozloze 800 m². Poslední hala (hala N) o rozloze 1000 m² byla vystavěna v roce 2018.

Obrázek 10 Skladovací prostory – hala Z

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Část administrativní budovy je v současné době využívána jako pomocný skladový prostor a prostor pro archivaci dokumentace nabízeného sortimentu.

V roce 2017 byl implementován nový firemní informační systém s monitoringem skladových položek a jejich umístění ve skladu.

Hala Z je průběžně temperována a slouží přednostně pro skladování součástek v menších baleních. Skladovací teplota je v rozmezí 10 °C a 35 °C. Vlhkost prostředí je udržována v rozmezí min. 40 % až max. 60 %. Prostor je vhodný pro skladování polovodičových součástek.

Obrázek 11 Hala Z

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Hala H je průběžně temperována a slouží ke skladování součástek ve větších baleních. Skladovací teplota je v rozmezí 10 °C až 40 °C. Prostor je vhodný pro uložení polovodičových součástek.

Obrázek 12 Hala H

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Hala N slouží pro skladování komponentů ve velkých baleních či na paletách. Prostor je vhodný pro uložení velkých pasivních součástek. Hala N je vybavena můstkem pro manipulaci s paletami v rámci nakládky a vykládky z kontejnerů.

Obrázek 13 Hala N

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Obrázek 14 Hala N – rampa s můstkem pro vykládání palet

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Komponenty jsou dodávány v originálním balení. Ke všem součástkám jsou platné certifikáty výrobce. Pokud odběratel požaduje dodání vzorků v menším, než je originální balení od výrobce, zboží je zabaleno v souladu s požadavky mezinárodní normy EN 61340-5-1. Kusy jsou pečlivě zabaleny za stejných nebo podobných podmínek jako byly odeslány od výrobce.

4.3 Výroba

Firma nabízí zakázkové osazování desek plošných spojů technologií SMT⁴⁷ i THT⁴⁸. Osazení desek plošných spojů je realizováno v olovnatém nebo bezolovnatém (RoHS) provedení, dle požadavků zákazníka⁴⁹. Pro olovnaté osazení musí mít zákazník udělenou výjimku pouze pro trakci nebo průmyslové výrobky. Olovnaté osazení vykazuje vyšší spolehlivost v dlouhodobém provozu.

Aktuálně zde pracuje pět pracovníků.

Technologický postup osazování SMD součástek: Pro tisk pasty je využíván poloautomatický tiskový stroj. Vlastní osazení je realizováno pomocí osazovacích automatů od firem Autotronic a Yamaha. Optická kontrola osazení součástek je prováděna pomocí AOI⁵⁰ zařízení. Po provedené optické kontrole je osazená deska pájena v Reflow peci. Po zapájení je deska kontrolována opět prostřednictvím AOI zařízení.

Technologický postup osazování THT součástek: THT součástky jsou osazovány ručně. Důvodem je procentní úbytek THT součástek oproti SMD součástkám, který je vyvolán stále progresivnějším technologickým rozvojem. Na základě, kterého je stále větší procento součástek vyráběno v SMD pouzdrech, v důsledku toho ubývá THT pouzder, které se používají pouze pro THT součástky s větším energetickým výkonem. Pájení osazených desek s THT součástkami je prováděno buď ručně nebo na pájecí vlně.

Obrázek 15 Výrobek – osazený plošný spoj

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

⁴⁷ SMD – součástky určené pro vrchovou montáž na desku plošných spojů

⁴⁸ THT – součástky s drátovými vývody pro montáž skrz desku plošného spoje

⁴⁹ Zákazník dodá podklady k výrobě – rozpisku součástek, osazovací plánek (Příloha 3) a gerber data

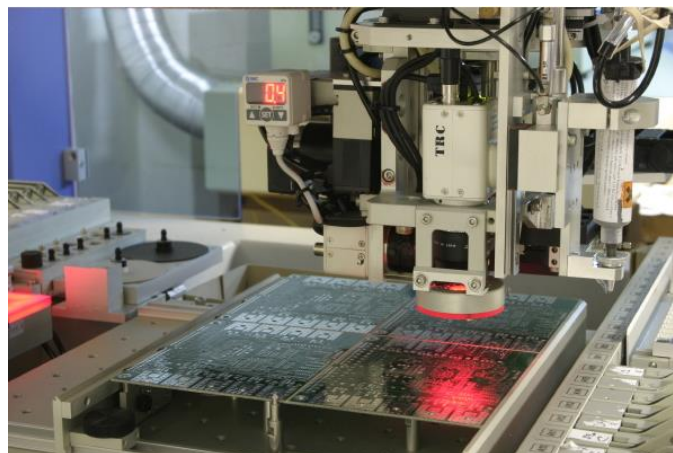
⁵⁰ Automatická optická inspekce

Technologický postup osazení desky plošného spoje (DPS), ať už se jedná o variantu osazení v kategorii prototypu nebo sériové výroby obsahuje následující kroky:

- nanesení pasty (případně lepidla): dispenzováním nebo sítotiskem
- osazení SMD: ruční nebo SMT⁵¹ automatem
- pájení: reflow (vlna, mikropájka)
- optická kontrola
- osazení a pájení THT součástek
- čištění osazené desky: ruční mytí IPA⁵² nebo ultrazvuková myčka
- v případě panelizace desek rozdělní na jednotlivé segmenty (depanelizace, zabroušení můstků)
- kontrola: optická nebo elektrická (částečný nebo kompletní funkční test)

Dále firma provádí dle požadavků zákazníka krimpování kabelů.

Obrázek 16 Osazovací automat Autotronik

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

⁵¹ SMT – technologie osazování SMD součástek

⁵² IPA – Izopropyl alkohol

4.4 Popis vybrané komodity

Vzhledem k tomu, že současný rozvoj technologií je podmíněn elektronickými součástkami, byla tato komodita vybrána jako posuzovaný objekt této závěrečné práce.

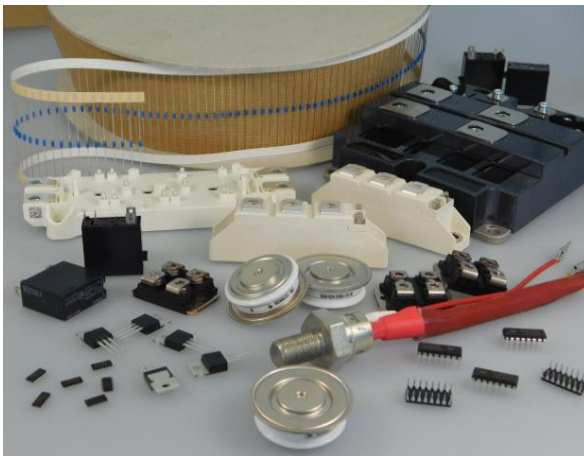
Předmětnou komoditu lze rozdělit do několika základních segmentů, přičemž každá skupina obsahuje typově příbuzné komponenty. Ke každé součástce je tzv. dataset, který obsahuje její parametry (Příloha 2).

Celou oblast elektronických součástek lze rozdělit na tři hlavní skupiny, aktivní, pasivní a elektromechanické součástky.

Podrobnější dělení těchto třech základních skupin je následující:

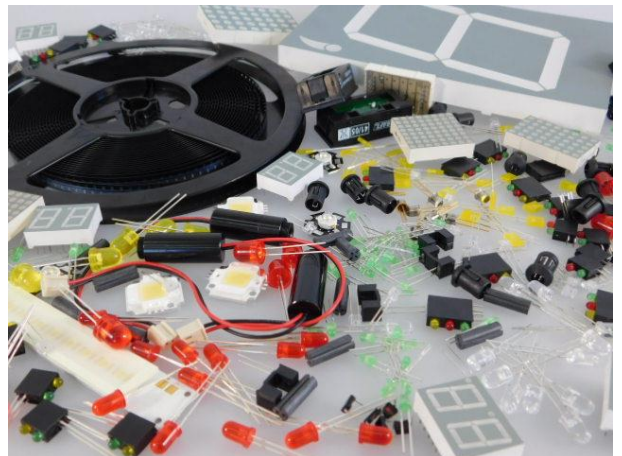
Mezi aktivní součástky lze zařadit zejména součástky vyrobené na bázi polovodičových materiálů, které obvykle lze nazvat jako polovodiče. Jedná se zejména o diody, usměrňovací můstky, tyristory, triaky, tranzistory, budiče tranzistorů a IO-integrované obvody. Do této skupiny lze rovněž zařadit součástky nazývané souhrnně jako optoelektronické. Jedná se zejména o LED, displeje, infračervené prvky, fotočleny, optočleny, optozávory, laserové prvky.

Obrázek 17 Polovodiče

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Obrázek 18 Optoelektronika

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Mezi pasivní součástky lze zařadit rezistory, termistory, trimry, potenciometry, kondenzátory, krystaly, filtry, oscilátory. Dále pak součástky související zejména k ochraně elektrických obvodů, kterými je proudová ochrana, přepětová ochrana, tepelná ochrana. Další samostatnou skupinou pasivních součástek jsou indukčnosti, např. tlumivky, EMI / EMC / RFI, Transformátory, jádra a kostry pro realizaci indukčnostních prvků. Dále pak lze zmínit přípojovací prvky, jako jsou svorkovnice, přípojovací svorky, konektory, jednopólové spojky a přípojnice (sběrnice). Z propojovacích prvků je možno se zmínit o vodičích, bužírkách, a kabelech

Obrázek 19 Pasivní součástky

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Obrázek 20 Ochrana obvodů

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Obrázek 21 Indukčnosti, EMI, Trafa

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Obrázek 22 Svorkovnice

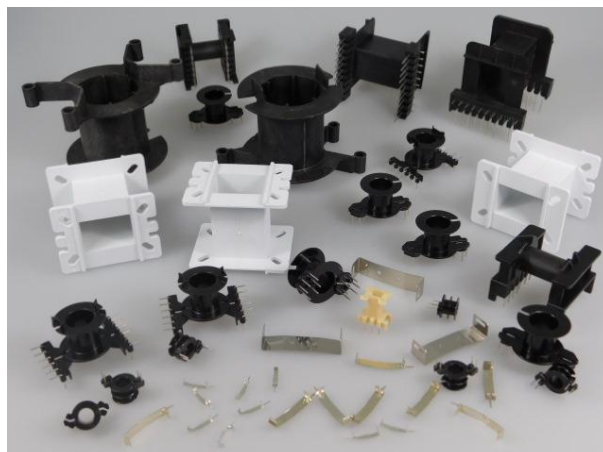
Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Obrázek 23 Feritová jádra

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Obrázek 24 Kostry a spony

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Elektromechanické součástky představují interakci mezi elektrickým obvodem a mechanickou částí. Do této skupiny patří spínače, elektromagnetická relé, ventilátory a akustické měřiče.

Obrázek 25 Akustické měřiče

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

Obrázek 26 Ventilátor

Zdroj: interní zdroj firmy (2020)

4.5 Analýza dodavatelů

Dodavatele lze rozdělit do několik kategorií.

Rozdělení dle místa, kde se nacházejí:

- Česká republika
- EU
- Třetí země – Asie (Indie, Taiwan, Čína), USA, GB

Dodavatelů z ČR je minimální množství. Toto minimální množství je zapříčiněné tím, že je relativně malé množství výrobců součástek v ČR. Navíc ještě někteří z nich prodávají napřímo. V takovém případě je distribuce omezená. Mezi významnější zastoupení výrobců z ČR patří zejména P MEC, Tesla Blatná, NT Magnetics.

Výrobci z EU se vyznačují jednodušší logistikou a nižšími souvisejícími náklady. Zboží od těchto výrobců, odpovídá evropským standardům, z čehož vyplývá menší procento reklamací ve srovnání s asijskými výrobci. Dá se říci, že prodej tohoto zboží je bez výrazných technických problémů a dlouhodobě stabilní. Celkově se jedná o 57 dodavatelů z EU.

Dodavatele ze třetích zemí lze rozdělit na dodavatele západního teritoria (USA, GB) a asijského teritoria (Čína, Indie, Taj-wan).

Dodavatelé z třetích zemí - západní teritorium.

Dodavatelský řetězec těchto výrobců se vykazuje obecně vyššími logistickými a vedlejšími náklady (např. bankovní poplatky). Pozitivem těchto dodavatelů je zejména vyšší technologická úroveň výrobků a spolehlivost. Z hlediska těchto vlastností jsou tito výrobci srovnatelní s výrobci EU. Celkově se jedná o 27 dodavatelů.

Dodavatelé z třetích zemí - asijské teritorium.

Zde se jedná zejména o výrobce z oblasti Taiwanu, Číny, Indie. Tito výrobci se vyznačují nižší prodejní cenou svých výrobků. Technická a technologická úroveň není rovnoměrná, někteří se přibližují technickou a technologickou úrovní k výrobcům z teritoria Evropského

a třetích zemí-západního teritoria, vyskytují se ale rovněž výrobci s výrazně nižší technickou a technologickou úrovní svých výrobků. Je proto nezbytné pečlivě vybírat obchodního partnera. Obvykle se posuzují dostupné reference a nejspolehlivější cestou je dlouhodobé sledování kvality na základě vlastního posouzení parametrů dodávaného výrobku.

Názvy zahraničních dodavatelů zde nebudu uvádět z důvodu respektování know-how firmy.

Tabulka 2 Přehled dodavatelů (výrobců)

kód státu	název státu	počet firem z dané země
CHN	Čína	42
DEU	Německo	33
TWN	Taiwan	19
IND	Indie	14
USA	Spojené státy americké	14
GBR	Velká Británie	13
ITA	Itálie	10
AUT	Rakousko	9
CZE	Česká republika	9
SVK	Slovensko	5

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

4.6 Porovnání výrobců západních zemí a asijských zemí

Skupiny výrobců, potažmo dodavatelů byly, pro účely porovnání a vyhodnocení specifík, rozděleny do dvou segmentů. Výrobci ze západních zemí, tedy výrobci ze západní Evropy a výrobci ze Spojených států amerických jako jeden segment a výrobci asijských zemí, zejména Čína, Indie, Taiwan jako druhý segment.

Diverzifikace a rozvoj obchodu mezi segmentem západních zemí a segmentem asijských zemí je v prvním kroku zapříčiněna cenovými rozdíly se vztahem k užitné hodnotě součástek. V současné době stále platí, že západní země jsou technicky a technologicky progresivní. Přičemž každý technický a technologický posun lze považovat za jakési narušení celkové rovnováhy trhu, kdy se v nabídce objeví nová součástka s vyššími užitnými vlastnostmi a pochopitelně i s vyšší prodejní cenou. Vzápětí se ostatní výrobci, zejména v asijské oblasti, snaží nabídnout zákazníkovi obdobný výrobek, který se nabízí za nižší prodejní cenu. Konkurenční asijský výrobce této nabídky může dosáhnout několika způsoby:

- Zakoupením licence a dosažení nižší ceny pomocí nižších nákladů na pracovní sílu.
- Nákup části komponentu nové technologie a doplnění do finálního výrobku ve vlastním výrobním procesu (nákup čipu a vlastní pouzdření součástky).
- Postupným osvojováním si nové technologie a přechodem na výrobu vlastních čipů a vlastní součástky.
- V neposlední řadě lze pozorovat i dodávky originálních komponentů vyrobených v západních zemích, za nižší cenu z oblasti asijských zemí. Těto ceny je někdy dosaženo tím, že teritorium asijských zemí je velice rozsáhlé. Velká spotřeba těchto součástek způsobuje snížení nákupní ceny od výrobců ze segmentu západních zemí. Zde je ovšem potřeba být velice opatrní, protože se dosti často objevují falzifikáty a někdy je velice obtížné odlišit falzifikát od originálního výrobku.

Z uvedeného shrnutí vyplývá, že postupem času dochází k postupnému srovnávání cenové hladiny výrobků mezi zmiňovanými dvěma segmenty (teritorii), kdy nižší cena z asijského trhu tlačí na snížení ceny i v segmentu západních zemí. Toto postupné cenové vyrovnání je obvykle následně porušeno dalším technickým a technologickým vývojem a tento cyklus se pravidelně opakuje. V zahraničním obchodě s dodavateli z těchto teritorií je nezbytné mít na zřeteli všechny tyto aspekty a pozorně sledovat stav vývoje a stádium, ve kterém se daná komponenta nachází.

4.6.1 Příklad nerovnováhy a postupné stabilizace cenové hladiny na vybrané vzorové součástce.

Na následujícím příkladu lze demonstrovat, jak se mění cena nové součástky vytvořené výrobcem v západních zemích. Po dlouhodobém výzkumu a vývoji přichází tento výrobce ze segmentu západních zemí s novým komponentem na trh.

Příklad v čase t

Výrobek XY-originál má cenu 200 USD.

Výrobek XY-originál prodej s množstevní slevou pro asijský trh cena 190 USD.

Výrobek XY-vyrobena asijským výrobcem s použitím komponent od výrobce originálu, cena 160 USD.

Výrobek XY-kompletně vyrobeno asijský výrobcem, cena 130 USD

Pokud stejný výrobek posuneme v čase o pět let kupředu, stejný příklad se změní takto:

Posun v čase t + 5 let

Výrobek XY-originál má cenu 180 USD.

Výrobek XY-originál prodej s množstevní slevou pro asijský trh, cena 175 USD.

Výrobek XY-vyrobena asijským výrobcem s použitím komponent od výrobce originálu, cena 165 USD.

Výrobek XY-kompletně vyrobeno asijským výrobcem, cena 140 USD.

Názorně je vidět, že dojde k přiblížení cen originálního výrobku od originálního výrobce a podobného výrobku od asijského výrobce. Pokud se posuneme v čase ještě o dalších pět let, cena výrobku se změní následovně:

Posun v čase t + 10 let

Výrobek XY-originál má cenu 165 USD.

Výrobek XY-originál prodej s množstevní slevou pro asijský trh, cena 160 USD.

Výrobek XY-vyrobena asijským výrobcem s použitím komponent od výrobce originálu, cena 155 USD.

Výrobek XY-kompletně vyrobeno asijským výrobcem, cena 150 USD.

Uvedený příklad vývoje ceny konkrétní součástky, za vybrané období, charakterizuje postupné srovnávání cenové hladiny mezi oběma porovnávanými teritorii. Tyto změny jsou způsobeny nejen výše popsaným postupem srovnávání cen, ale na postupný vývoj a srovnání cen má vliv i technické stárnutí původně vyvinuté součástky, která je v průběhu postupně nahrazována novými typy na základě nového vývoje technického a technologického řešení. V neposlední řadě má na výslednou cenu i vliv značky a popularity jednotlivých výrobců. Nelze též opomenout vliv hospodářských cyklů.

4.7 Analýza odběratelů

Odběratele v základním členění lze rozdělit do čtyřech skupin.

1. skupina: **odběratel součástek pro opravy stávajících zařízení** – jedná se o zákazníky, kteří vyžadují rychlé dodání a malé počty komponentů.

2. skupina: **odběratel součástek pro vývoj nových zařízení a výroba prototypů** – zde dochází k užší komunikaci mezi zákazníkem a dodavatelem, kdy dodavatel spolupracuje na vývoji nového zařízení s aplikací perspektivních součástek. Časová dostupnost je většinou prioritou dodání.

3. skupina: **odběratel součástek pro sériovou výrobu** – zde jsou dodávky obvykle plánovány na delší časové období. Zákazník trvá na plánovaném termínovém plnění dodávek. Rovněž oproti předchozím bodům, vzhledem k většímu objemu množství, zákazník vyžaduje množstevní slevy.

4. skupina: **odběratel výrobků** - prostřednictvím výroby nejsou zákazníkovi dodávány jednotlivé součástky, ale polotovary ve formě osazených desek plošných spojů, kdy veškeré logistické parametry všech součástek pro výrobu jsou záležitostí dodavatele (s respektem na cenové hladiny a termínové plnění dodávek).

Obecně platí, že pracovníci obchodního oddělení se snaží vyřídit každou objednávku. Za kalendářní rok je v průměru 6115 přijatých objednávek. Pokud má zákazník zájem o zboží, které firma nenabízí, ani tato objednávka se neodmítne. V takovém případě pracovníci obchodního zjistí, o co má daný zákazník přesně zájem a pokusí se zboží poptat. Poptávka je směřována do asijských zemí, nejčastěji do Číny, následuje i zaslání poptávky do EU. Po obdržení odpovědi dojde k porovnání jednotlivých nabídek. V každém případě je snaha uspokojit každého zákazníka.

Spektrum odběratelů je široké, jedná se jak o velké výrobní závody, tak i o koncové spotřebitele, kteří objednávají kusové položky, zejména prostřednictvím e-shopu.

Tabulka 3 Přehled počtu přijatých objednávek za rok

Období	Počet objednávek za rok
2020	6009
2019	6221
2018	6256
2017	5977

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

Dělení odběratelů dle místa je následující:

- tuzemské odběratele;
- odběratelé z EU
- odběratelé z třetích zemí

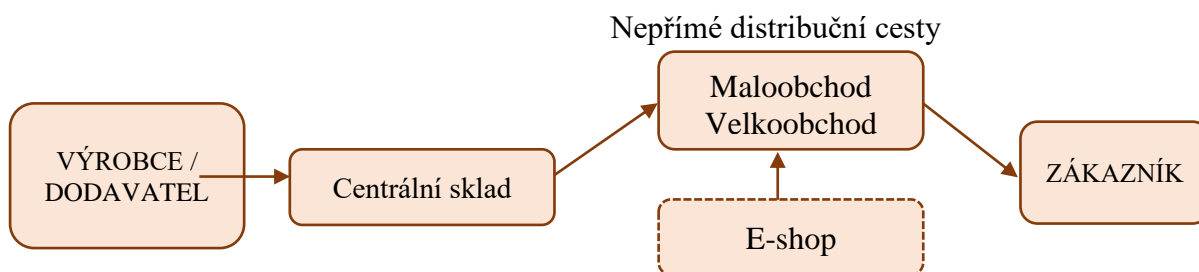
Tabulka 4 Přehled odběratelů

kód státu	název státu	počet zákazníků
CZE	Česká republika	9274
DEU	Německo	826
USA	Spojené státy americké	253
POL	Polsko	198
ITA	Itálie	155
FRA	Francie	147
SVK	Slovensko	116
HUN	Maďarsko	114
HRV	Chorvatsko	96
ROU	Rumunsko	92
GBR	Velká Británie	89
CHN	Čína	86
ESP	Španělsko	85
AUT	Rakousko	77
BGR	Bulharsko	56
SVN	Slovinsko	54
NLD	Nizozemí	53
CAN	Kanada	34
IND	Indie	32

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

K pokrytí trhu dochází za pomoci využití nepřímých distribučních cest první úrovně. Platba za zboží je dle domluvy převodem, kartou nebo hotově. Obecně u zákazníků, kde není podepsaná kupní smlouva, preferuje firma platbu předem na proforma fakturu. Vše záleží na dohodě se zákazníkem a konkrétním obchodu. Pokud se jedná o zákazníka ze třetích zemí, bývá problém při platbě, neboť banky, zejména zprostředkující banky, si strhávají poplatky po cestě. Může nastat situace, přestože zákazník odešle částku v plné výši, na bankovní účet přijde částka i o 40 USD nižší. Platby tuzemských odběratelů a odběratelů ze zemí EU jsou bez poplatků, nebo jen s minimálním poplatkem v řádu korun.

Obrázek 27 Distribuční cesty

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

Na obrázku je znázorněna distribuční cesta výrobku k zákazníkovi.

Nabízené zboží lze rozdělit dle dostupnosti:

- **skladem** – komponent lze objednat přes e-shop, mailem nebo osobně; doba dodání je v závislosti na zvoleném způsobu dopravy, obvykle do dvou pracovních dnů;
- **není skladem** – zboží není na skladě, lze ho objednat opět přes e-shop, mailem nebo osobně, termín dodání individuální, v závislosti na dodavateli, čeká se na potvrzení od dodavatele (výrobce).

Způsob doručení zboží zákazníkovi:

- PPL, GLS;
- Česká pošta;
- osobní odběr – Praha, Zdice, Karlovy Vary;
- Individuální – dle dohody se zákazníkem

4.8 Obchod s dodavatelem

4.8.1 Obchodní jednání

Zaostřeno bylo převážně na obchodní jednání s dodavatelem z Asie, potažmo z Číny. Výběr spolehlivého dodavatele a efektivní řízení importu zboží z Číny je základem úspěchu. Co se týče obchodu jako takového, Číňané jsou velice flexibilní. Komunikují kdykoliv, ať už se jedná o ráno, poledne či večer, zkrátka kdykoliv. Mají i odlišné vnímání víkendu než Evropané. Pokud tuzemský obchodník odešle poptávku do Číny, odpověď přijde nejpozději do druhého dne do rána. Pokud odpověď nepřijde, je to často znamením, že adresát odpovědět nechce. Základním principem při vyjednávání s čínskými dodavateli je asertivita. Zejména je nezbytné pečlivě domluvit podmínky, a to hned na začátku obchodu. Veškeré obchody jsou uzavírány na dálku prostřednictvím e-mailu a telefonu.

Velice důležité je prověření dodavatele, jak prověření dokumentů, které obchodní partner poskytuje, tak i součástky, která je předmětem obchodu. Dokumenty mohou být nepřesné a součástka nemusí mít požadované vlastnosti. Tato rizika jsou o to vyšší, jakmile se jedná o nový výrobek.

Pokud se jedná o nového dodavatele, je žádoucí zkontrolovat podnikatelské licence, kterými výrobce disponuje, zejména pak platnost a datum založení. Razítko společnosti je oficiálním podpisem musí být připojeno ke každému dokumentu. Bohužel neexistuje způsob, jak pravost razítka ověřit.

4.8.2 Kupní smlouvy

Firma má s dodavatelem uzavřené kupní smlouvy. U některých dodavatelů se jedná o výhradní zastoupení pro Evropu. Dlouhodobá exkluzivní smlouva zajišťuje firmě statut jediného distributora pro danou oblast.

Dodávky zboží jsou vždy pokryty od více dodavatelů, aby firma předešla výpadku dodávek daných součástí.

4.8.3 Platební podmínky

Vhodný výběr banky představuje důležité rozhodnutí, které může ovlivnit výsledky nejen uzavřeného obchodu, ale celého podnikání. Pro uskutečňování zahraničního platebního styku musí banka disponovat určitými kontakty se zahraničním. Některé banky mají v zemích svého zájmu zřízené banky nebo ve významných finančních centrech vlastní pobočky.

Dohodou o platebních podmínkách se určuje místo, doba a způsob úhrady kupní ceny kupujícím. Vhodnou formulací platební podmínky lze dosáhnout určité rovnováhy mezi zájmy kupujícího a prodávajícího na plnění kontraktu. Důležité je, aby komunikace byla rychlá, bezpečná a dostatečně chráněná před možným zneužitím.

Platba za komponenty, které jsou dodávány z Číny, je téměř ve všech případech na základě předem vystavené proforma faktury. Při provádění platby je velmi důležité, ujistit se, že bankovní účet uváděný společností je skutečně účtem dané firmy.

Komplikací při úhradě bývají zprostředkující banky, které jsou mezi bankou příkazce a bankou příjemce. Tyto zprostředkující banky si strhávají nemalé poplatky a velice často nelze určit výši tohoto poplatku předem. Při odesílání platby lze vybrat způsob, jakým mají být hrazeny poplatky za převod platby. Jedná se o BEN⁵³, SHA⁵⁴, OUR⁵⁵. Výše poplatku zprostředkujících bank těmito poplatkovými dispozicemi nejsou ovlivněny, je dáno jen to, kdo případné poplatky, včetně poplatků zprostředkujících bank, uhradí.

V Příloze 5 je znázorněno trasování platby od příkazce k příjemci přes zprostředkující banky. Je zde názorně vidět, která zprostředkující banka si poplatek strhla a v jaké výši. Strhávání poplatku během cesty od příkazce po příjemce nelze z pozice příkazce nebo příjemce nikterak ovlivnit.

⁵³ BEN – všechny poplatky hradí příjemce

⁵⁴ SHA – příkazce hradí poplatky své banky, stejně tak jako své poplatky hradí příjemce, který navíc hradí i případné poplatky zprostředkujících bank.

⁵⁵ OUR – všechny poplatky hradí příkazce

4.8.4 Dodací podmínky, doprava, celní řízení

Dodací podmínky jsou dojednávány individuálně v závislosti na dohodě s dodavatelem. Nejčastěji jsou využívány podmínky:

EXW – požaduje většina dodavatelů, doprava letecky

FOB – vhodné pro větší námořní zásilky, kdy hodnota zásilky je min. 5.000 USD. Tento způsob je ekonomičtější, ale dodání trvá cca 5-6 týdnů.

Občas firma využívá vlakovou dopravu, která je dražší než doprava lodní, ale dodání je cca 3 týdny.

Firma má podepsané smlouvy s dopravci (UPS, DHL, TNT, Fedex), kteří vyzvednou zboží u dodavatele. Tito na základě plné moci pro celní účely dovážené zboží zajistí vše související s celním řízením.

Osoba, která celní prohlášení podává, se nazývá celním deklarantem. Ze zákona jím v České republice může být pouze právnická osoba se sídlem nebo fyzická osoba s bydlištěm v tuzemsku. Deklarant může podat celní prohlášení vlastním jménem a ve vlastní prospěch, nebo si může pro celní účely celního řízení stanovit svého zástupce.

Od poloviny roku 2021 došlo ke změnám v celních a daňových předpisech pro dovoz zboží do EU. Tato změna vstoupila v platnost 1. 7. 2021. Tato legislativní změna dala všem expresním přeprávcům povinnost podávat elektronické celní prohlášení na všechny zásilky pocházející ze zemí mimo EU, a to bez ohledu na jejich hodnotu. Z důvodu prodlevy v legislativním procesu a chybějící novely zákona o DPH však byla dočasně odložena povinnost výběru DPH u zásilek o hodně do 22 EUR.

Firmy by se toto týkalo pouze v případě, že by výrobce posílal vzorky. Jinak přijímané zásilky ze třetích zemí mají vždy několikanásobně vyšší hodnotu.

4.8.5 Reklamace

Poměrně často nastává situace, kdy je nezbytné podat reklamaci u dodavatele. Mohou nastat tři variant:

- chybně dodané zboží – dodavatel zaměnil zboží a dodal jiný komponent, než který byl požadován;
- nedodané zboží – objednané zboží v dodávce chybí, ale je uvedeno na faktuře a dodacím listě;
- dodané zboží, které firma následně prodala odběrateli, ale ten zjistil, že součástka má závadu.

Pokud tato situace nastane u dodavatelů západního segmentu, její řešení je bez větších problémů. V případě reklamace u dodavatelů asijského segmentu je jednání zdlouhavé a velice náročné. V porovnání těchto dvou segmentů je doba vyřízení reklamace u dodavatelů asijského segmentu v průměru dvakrát delší než u vyřízení reklamace u dodavatelů západního segmentu.

4.9 Analýza vlivu EU

V roce 2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie. Tento krok přinesl nejen volný pohyb zboží, služeb, obyvatel a zákaz cla, ale také povinnost řídit se nařízeními a směrnicemi Evropské unie. Pro výkon pravomocí Evropské unie orgány přijímají nařízení, směrnice, rozhodnutí, doporučení a stanoviska.

Nařízení a směrnice se týkají výrobků určených pro zahraniční trhy v rámci EU i tuzemské trhy. Jedná se zejména o směrnice:

- Směrnice 2013/2/ES o obalech a obalových odpadech,
- Směrnice 2001/95/ES o obecné bezpečnosti výrobků a další.

Zajištěním standardizované kvality a bezpečnosti výrobků se buduje důvěra spotřebitelů v daný produkt a podnik. Normy přispívají k ochraně životního prostředí a ochraně zdraví spotřebitelů.

Evropské normy vydávají tři evropské normalizační organizace:

- Evropský výbor pro normalizaci (CEN),
- Evropský výbor pro normalizaci v elektrotechnice (CENELEC),
- Evropský institut pro normalizaci v telekomunikacích (ETSI).

Na úrovni státu standardizaci řídí vnitrostátní orgány pro normalizaci, které přijímají a zveřejňují normy platné pro daný stát. Orgány též odpovídají za převod všech evropských norem na normy vnitrostátní.

Zvláštní kategorií evropských norem jsou harmonizované normy, které se používají v případech, kdy je třeba prokázat, že výrobky nebo služby splňují technické požadavky příslušných právních předpisů EU.

Neopomenutelná je též politika životního prostředí, která pomáhá zohledňovat ekologické aspekty v hospodářství EU, zdraví, kvalitu života lidí a ochranu přírody. Evropská unie má také velmi přísné právní předpisy pro oblast životního prostředí.

V legislativě České republiky se v konkrétních zákonech projevuje sjednocení legislativy naší země s legislativou EU.

Důležitým projektem Evropské unie je nepochybně také podpora malých a středních podniků. Jsou vymezeny jako podniky s méně než 250 zaměstnanci a s ročním obratem menším než 50 milionů EUR. Malé a střední podniky jsou přínosné pro růst ekonomiky, vytváření inovativního přístupu a tvorbu nových pracovních míst.

4.10 Analýza vlivu národního prostředí

Mezi základní české právní předpisy týkající se výrobků patří:

- Zákon č.102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků,
- Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele,
- Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky,
- Zákon č. 477/2001 Sb., o obalech,
- Zákon č. 90/2016 Sb., o posuzování shody stanovených výrobků při jejich dodávání na trh.

4.10.1 HDP

Hrubý domácí produkt poklesl v roce 2020 z růstu 2,4 % na -5,8 %. Ve 4. čtvrtletí HDP meziročně klesl o 5,0 % a mezičtvrtletně rostl o 0,3 %. V uplynulém roce byl zaznamenán nejhlubší pokles výkonu ekonomiky v historii České republiky. Pokles byl zejména ovlivněn spotřebou domácností, investičními výdaji a propadem zahraniční poptávky především v první polovině roku. Růst zaznamenaly především výdaje vládních institucí. Pokles hrubé přidané hodnoty ovlivnil vývoj v odvětvích obchodu, dopravy, pohostinství a ubytování.

Česko bylo řadu let ekonomikou s minimálními makroekonomickými nerovnováhami a silnou finanční stabilitou. Okolní státy stejně jako ČR se pravděpodobně nevyhne poklesu HDP i v následujícím období. Vyčíslení škod v české ekonomice je nyní obtížné, protože stále nevíme, kdy bude šíření koronaviru eskalovat a kdy začne odeznívat. Dochází

k narušení globálních hodnotových řetězců. České firmy jsou v narůstající míře zapojeny do značně komplexních řetězců s vysokou specializací jednotlivých článků.

Tabulka 5 Změny HDP

Rok	Meziroční změna
2020	-5,8 %
2019	2,4 %
2018	2,9 %
2017	4,6 %
2016	2,3 %

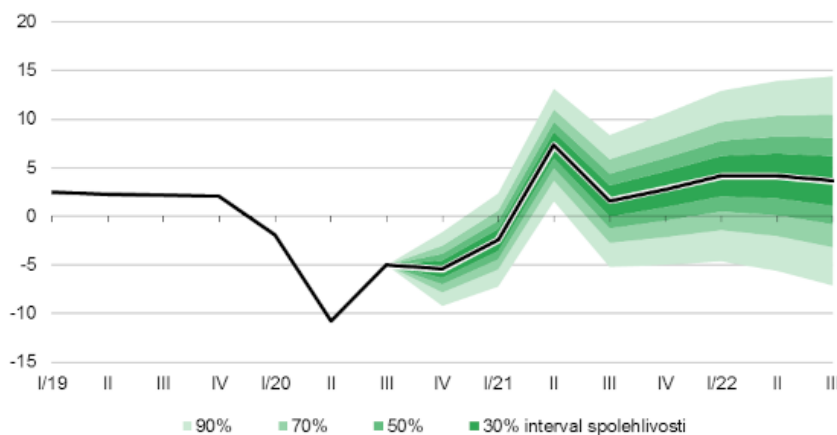
Zdroj: vlastní vypracování dle www.cnb.cz (únor 2021)

Tabulka 6 Prognóza ČNB – zima 2021: Hrubý domácí produkt

ukazatel	rok	Ve výši
Meziroční růst reálného HDP	2020	-5,8 %
	2021	2,2 %
	2022	3,8 %

Zdroj: vlastní zpracování dle www.cnb.cz (únor 2021)

Graf 1 Prognóza ČNB – zima 2021: Hrubý domácí produkt

Poznámka: Intervaly spolehlivosti prognózy růstu HDP odrážejí predikční schopnost minulých prognóz. Jsou symetrické a lineárně se rozšiřující.

Zdroj: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/prognoza/>

4.10.2 Inflace

V roce 2020 byla průměrná meziroční míra inflace 3,2 %. Vysoká míra inflace negativně ovlivňuje hodnotu peněz, a to s sebou přináší zvýšené riziko ze strany mezd zaměstnanců,

kteří tak za svou práci dostanou v reálných penězích méně. Inflace má zásadní vliv na poptávku. Se zvyšující se inflací se poptávka po zboží snižuje. Mezi roky 2019 a 2020 se inflace zvýšila z 2,8 % na 3,2 %. Monetarizace státního dluhu přinese růst úrokových sazeb, inflaci a také pokles kursu K4.

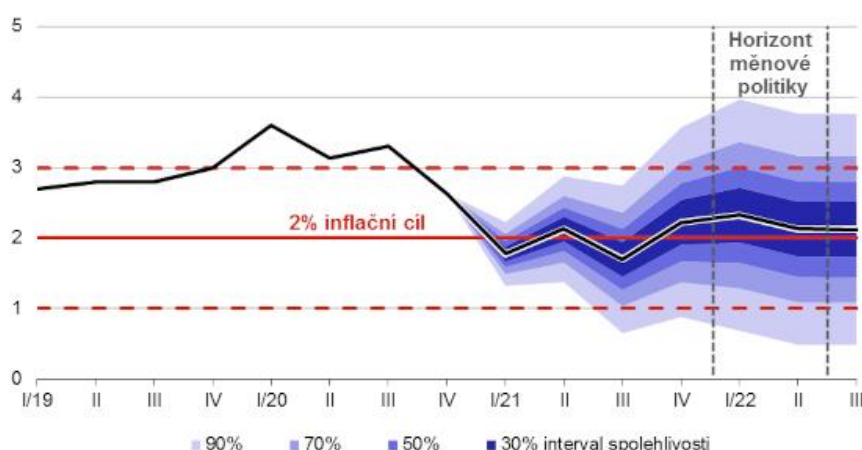
Inflace má zatím nízké hodnoty, ale to může být v krátké době přehodnoceno.

Tabulka 7 Prognóza ČNB – zima 2021: Celková inflace na horizontu měnové politiky

ukazatel	horizont	ve výši
Meziroční celková inflace	1. čtvrtletí 2022	2,3 %
	2. čtvrtletí 2022	2,1 %

Zdroj: vlastní zpracování dle www.cnb.cz (únor 2021)

Graf 2 Prognóza ČNB – zima 2021: Celková inflace na horizontu měnové politiky

Poznámka: Intervaly spolehlivosti prognózy celkové inflace odrážejí predikční schopnost minulých prognóz a jsou symetrické. Rozšiřují se pouze pro prvních pět čtvrtletí, poté zůstávají konstantní, což odpovídá jak minulé predikční schopnosti, tak stabilizační roli měnové politiky.

Zdroj: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/prognoza/>

Tabulka 8 Prognóza ČNB – pro období leden 2021 až březen 2021 po měsících

ukazatel	01/2021	02/2021	03/2021
Meziroční celková inflace	1,7 %	1,7 %	2,0 %

Zdroj: vlastní zpracování dle www.cnb.cz (únor 2021)

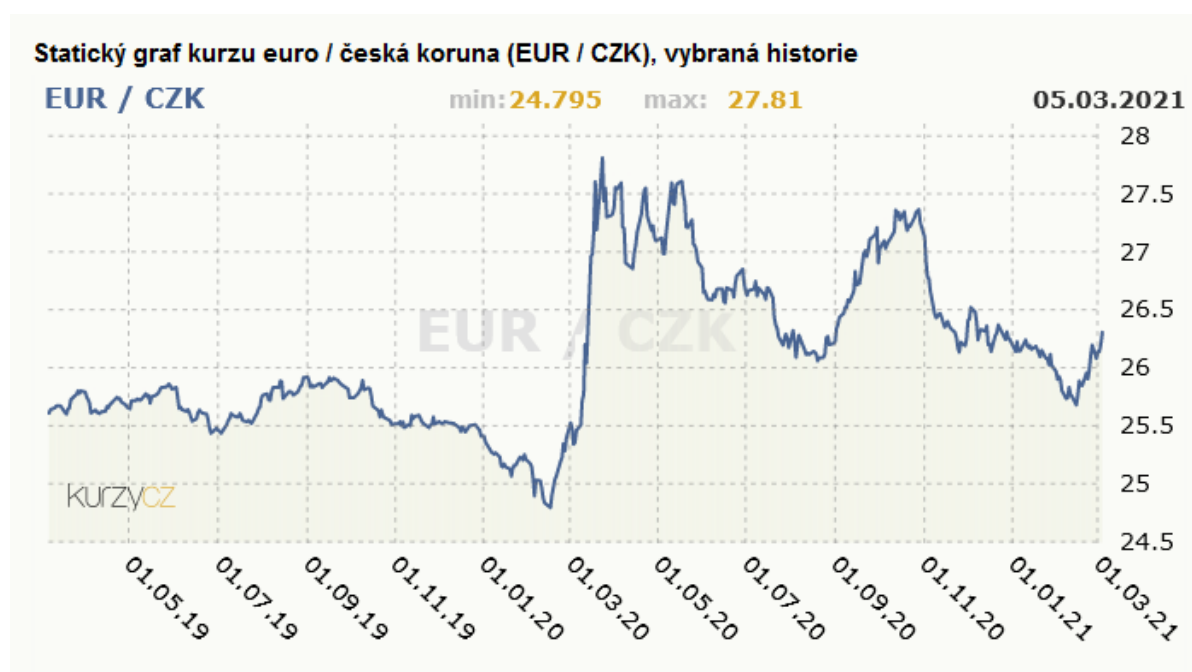
4.10.3 Vývoj kurzu

Vývoj kurzu CZK/EUR

Vývoj měnového kurzu se společností Semic Trade, s.r.o. bezprostředně dotýká, neboť své obchodní operace uskutečňuje na trzích, kde se platí eurem.

V případě intervencí České národní banky s cílem posílit českou ekonomiku a výrazného oslabení české měny vůči euru se pojí i zvýšení cen dováženého zboží.

Graf 3 Statistický graf kurzu EUR/CZK – období 2 let

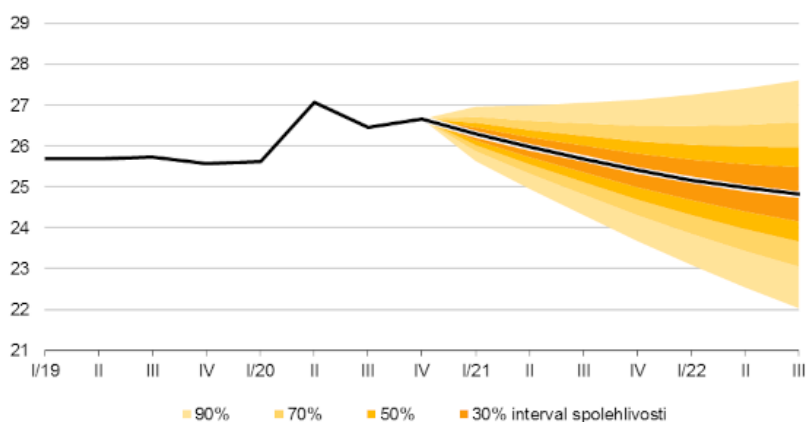
Zdroj: www.kurzy.cz

Tabulka 9 Prognóza ČNB: Kurz CZK/EUR

ukazatel	rok	Ve výši
Kurz CZK/EUR	2021	25,8
	2022	24,9

Zdroj: vlastní zpracování dle www.cnb.cz (únor 2021)

Graf 4 Prognóza ČNB: Kurz CZK/EUR

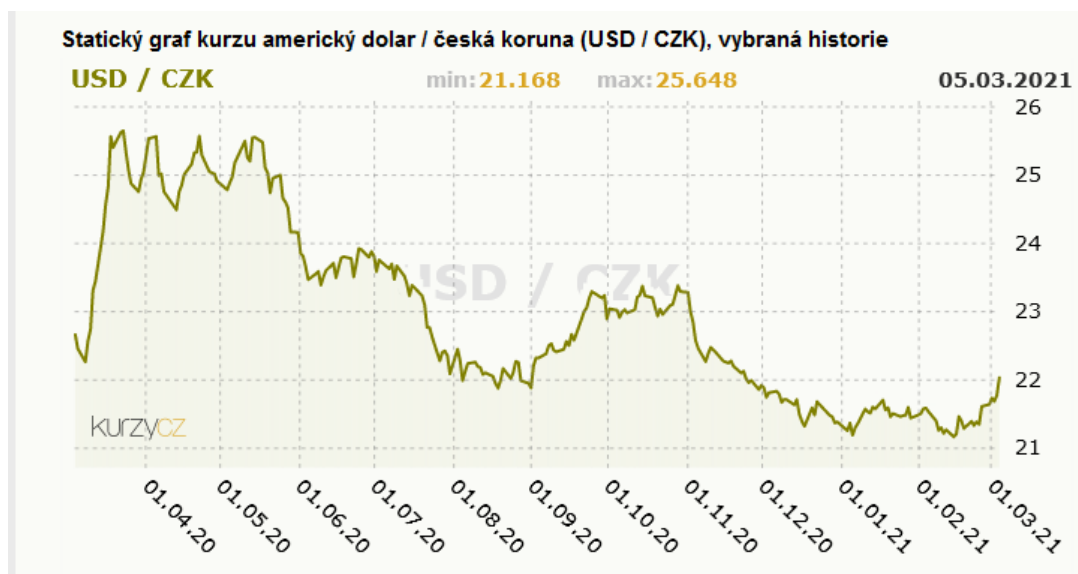
Poznámka: Intervaly spolehlivosti prognózy kurzu CZK/EUR odrážejí predikční schopnost minulých prognóz (kromě období kurzového závazku). Jsou symetrické a lineárně se rozšiřující.

Zdroj: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/prognoza/>

Vývoj kurzu CZK/USD

Trendem stále zůstává slábnoucí americký dolar. Průměrný kurz za období 1 roku byl 22,949 CZK za jeden USD. Zboží dodávané ze třetích zemí se hradí výhradně v USD, výjimečně v EUR.

Graf 5 Vývoj kurzu USD/CZK za poslední rok

Zdroj: www.kurzy.cz

4.11 Analýza vlivu světové ekonomiky

4.11.1 Ekonomická krize

Fenomén ekonomické krize zásadně ohrožuje stabilitu podniků, zejména na finančním trhu. Ekonomická krize se projevuje ve dvou úrovních, a to poklesem kupní síly, jež má za následek pokles poptávky po výrobcích, a tím snížení počtu výrobků. Pokles cen může vyvolat stagnaci ekonomiky. Zejména je nezbytné upozornit na dopady způsobené covid-19 v průběhu roku 2020 a 2021. Naděje, že by se postupné zpomalování z roku 2019 mohlo zastavit či dokonce zvrátit, se v úvodu roku 2020 příliš nenaplňovaly. výhledově každá krize je hrozbou a ani vyspělé ekonomiky se nevyhnou poklesu HDP.

4.11.2 Cena ropy

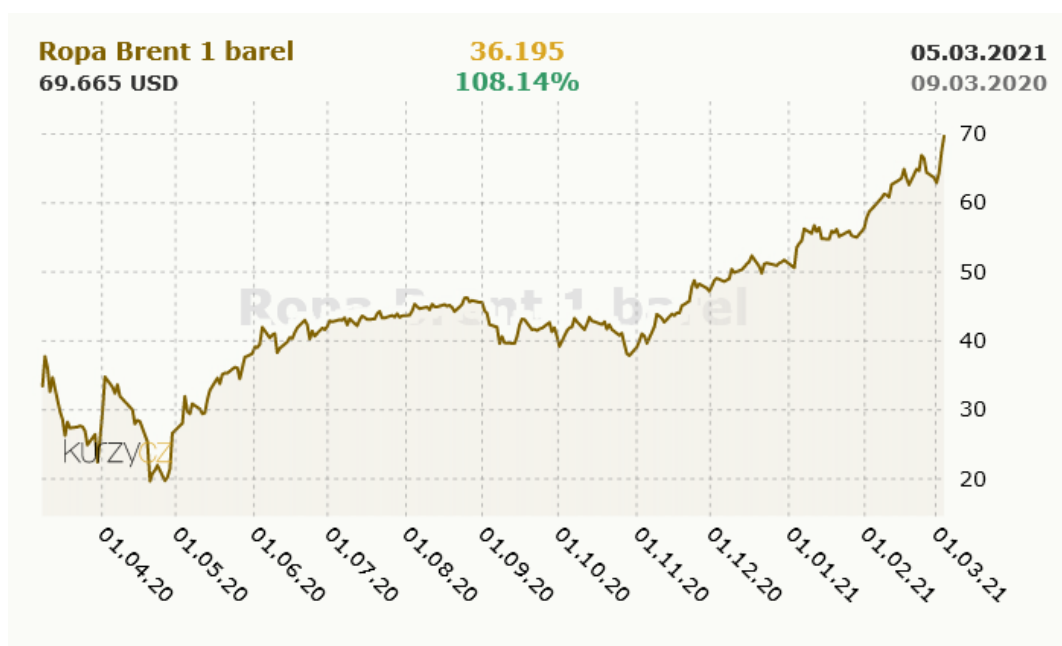
Během posledního roku prošla ropa na světových trzích velkými změnami. V květnu 2020 cena ropy činila 20 USD za barel, v březnu 2021 cena ropy dosáhla 69,665 USD za barel.

V současné době je ropa nejdražší od začátku pandemie. Růst cen ropy má za následek zejména zdražení dopravy.

"Kartel OPEC a jeho spojenci redukuje nabídku ropy na světových trzích přibližně o osm milionů barelů denně. To vzhledem ke světové poptávce po ropě v rozsahu kolem 93 milionů barelů denně vytváří extrémně silný tlak vedoucí k prudkému růstu ceny ropy," vysvětluje ekonom BHS Štěpán Křeček.⁵⁶

⁵⁶ Dostupné z: https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/ropa-benzin/r~c07bc35c7feb11eb9a61ac1f6b220ee8/?utm_source=volnyHP&utm_medium=dynamicleadbox&utm_content=b1-video&utm_term=position-2&utm_campaign=Aktualne

Graf 6 Vývoj ceny ropy za poslední rok

Zdroj: www.kurzy.cz (únor 2021)

Vzhledem k faktu, že řada dodavatelů je ze zahraničí ať již EU nebo mimo EU, cena ropy se promítne do nákupní ceny produktu. Tedy hrozí navýšení dodavatelských cen a cen spojených s přepravou.

4.11.3 Ochrana životního prostředí

Se zvyšujícím se počtem světové populace a větším podílem obyvatel žijících ve městech se globální problémy s životním prostředím prohlubují. Stále větší důraz je kladen na ochranu životního prostředí. V návaznosti na to, jsou vyžadována zákonem stanovená opatření. Nezbytné je usilovat o zajištění čistých vodních zdrojů, moří a oceánů, neznečištěné ovzduší, udržitelné využívání ekosystémů. Jak bylo uvedeno výše, na výrobu s použitím olova je nezbytné mít povolení.

V dnešní době se problém s ropnými plasty začíná stále více projevovat, diskutovat a konečně i řešit. Většina vědců a ekologických organizací vidí jako řešení nahrazení plastů alternativními materiály. Což by mohlo být vnímáno jako příležitost využití vhodných alternativních materiálů k výrobě produktů. Hrozbou může být čím dál tím zvyšující se

nátlak na firmy ze strany vlády a ministerstev na přísnější zákony na ochranu životního prostředí a s tím i vyšší náklady a rostoucí administrativa.

5 Výsledky a diskuse

Byla provedena analýza dodavatelského řetězce mezi čínskými dodavateli komponentů, českou výrobní a obchodní firmou s vazbou na západní země EU. Dále byla vyhotovena komparace kvality a ceny dodávaných komponentů ze zemí asijského segmentu a zemí západního segmentu. Čímž se do jisté míry prokázala neefektivnost spolupráce s Čínou z hlediska časové náročnosti, zejména pak v porovnání spolupráce s dodavatelskou firmou z EU. Otázkou tedy zůstává, zda není přece jen výhodnější a efektivnější dát přednost dodavateli z EU? Ve většině případů není. Za předpokladu, že kvalita komponentu bude stejná, potom, po sečtení veškerých nákladů souvisejících s dodávkou, cena z asijského kontinentu bude nižší. Nevýhodou je delší termín dodání, platba předem a riziko problému s reklamací. Pokud bude delší termín dodání, pak se může také stát, že zákazník firmy nebude akceptovat dlouhý termín dodání. V takovém případě je lepší zvolit dodavatele ze segmentu západních zemí s cenou o něco vyšší, ale rychlejším termínem dodání.

Celkový rozbor vývoje cen byl analyzován za předpokladu stávající vyšší technické a technologické úrovně západních zemí, která vedla k vyšší životní úrovni, což způsobilo nárůst vyšší ceny práce. V současné době se postupně začíná zvyšovat životní úroveň i v Číně, což má za důsledek i postupné zvyšování ceny práce v této oblasti.

V současné době lze sledovat i negativní stránky dopadu této převážné orientace na Čínu, které vyústily v nezdravou závislost na těchto produktech z jedné světové oblasti, která vyvolává akutní nedostatek některých polovodičových součástek. Z tohoto důvodu jsou na místě současné úvahy o přenosu části výroby do západních zemí.

Předložená práce se zabývá deskripcí, komparací a rozbořem situace na trhu elektronických součástek do současné doby. Otázkou je další vývoj trhu s elektronickými součástkami, který bude záviset na geografickém rozmístění lídrů v oblasti technického vývoje a technologie. Do současné doby jsou lídry technického vývoje a pokročilých technologií firmy v oblasti západních teritorií. Lze předpokládat, že v delším časovém horizontu se bude technologický náskok západních firem oproti asijskému teritoriu snižovat. Důvod autorka spatřuje ve výrazně nižších nákladech v asijských zemích na vývoj, kdy k přenosu technologií do této oblasti, ze západních teritorií dochází stále rychleji. Tomu napomáhá i rozmístění výrobních podniků západních firem v asijské oblasti z důvodu dosud přetrvávající nižší ceny

práce v tamní oblasti. Důvod orientace na Čínu je způsoben jedním z hlavních faktorů a to, nižší výsledné pořizovací ceně, která je způsobena výše uvedenými parametry.

Pokud dle aktuálních předpokladů v dlouhodobém horizontu dojde k vyrovnání vývoje nových výrobků a nových technologií mezi západní a asijskou geografickou oblastí, přičemž lze předpokládat i postupné mírné vyrovnávání ceny práce v těchto oblastech, bude celková pozice mezinárodního obchodu v oblasti elektronických součástek zcela odlišná a mezinárodní obchod v této oblasti bude nutno konfigurovat na zcela jiných předpokladech.

6 Závěr

Diplomová práce se zabývala mezinárodním obchodem s vybranou komoditou mezi Českou republikou a Čínou. Cílem práce bylo na základě analýzy vyhodnotit fungování dodavatelského řetězce mezi čínskými dodavateli komponentů, českou výrobní a obchodní firmou s vazbou i na západní země EU.

Hospodářství jednotlivých zemí je omezené jak nedostatkem potřebných zdrojů, tak i velikostí trhu. Neustále roste závislost zbytku světa na dodávkách čínské produkce. Pro Českou republiku je ČLR jedním z největších obchodních partnerů. Obchodní prostředí v Číně je charakteristické nesčetnými bariérami, tvrdou konkurencí, a tudíž pro Evropany nezvyklým prostředím.

V teoretické části byla na základě aktuální vědecké literatury a odborných zdrojů zpracována teoretická východiska metodami deskripce a parafrázemi. Nechyběla charakteristika pojmů a oblastí, které jsou relevantní k řešené problematice. Definovány byly mezinárodní obchodní operace, charakteristika mezinárodního podnikatelského prostředí a Světová obchodní organizace. Na základě získaných informací byly popsány jednotlivé faktory, bariéry a možnosti, které mají bezprostřední vliv na mezinárodní obchod mezi Českou republikou a Čínskou lidovou republikou.

V praktické části byly použity deskriptivní, analytické a komparativní metody zkoumání. Tato část obsahuje strukturovanou situační analýzu obchodního prostředí vybrané komodity, dále též analýzu dodavatelského řetězce. Zmapování aktuální situace, jakým způsobem probíhají obchodní vztahy mezi konkrétní českou firmou a čínskými dodavateli komponentů od počátku až po uzavřený obchod. Byla provedena analýza reálného zkoumaného objektu. Bylo využito především primárních zdrojů dat jako je pozorování, dotazování. K analýze byla využita data z podnikového systému dané firmy. Byla vyhodnocena komparace kvality a ceny daných komponentů ze zemí asijského segmentu. Na závěr bylo vyhodnocení zkoumaných jevů.

Jak bylo uvedeno, cílem práce bylo na základě analýzy vyhodnotit fungování dodavatelského řetězce. Dílčím cílem prokázat určitou neefektivitu a nepružnost spolupráce s Čínou na konkrétním příkladu a vyvrátit či potvrdit tvrzení, že spolupráce s čínskými

dodavateli je komplikovaná, pomalá a nespolehlivá. Do jisté míry se prokázala neefektivnost spolupráce s Čínou z hlediska časové náročnosti, zejména v porovnání spolupráce české firmy s dodavatelskou firmou z EU. Ovšem ve většině případů, za předpokladu, že kvalita komponentu bude stejná, není výhodnější a efektivnější dát přednost dodavateli z EU. Po sečtení veškerých nákladů souvisejících s dodávkou, výsledná cena z asijského kontinentu bude nižší. Nevýhodou zůstává delší dodací termín, platba předem a riziko spojené s reklamací. Nekvalitním výrobkům se dá do jisté míry vyhnout. Rozhodujícím a klíčovým faktorem je výběr správného obchodního partnera. Ovšem i při dlouhodobých kontraktech čínští dodavatelé vyžadují platbu předem.

České firmy se zaměřují na obchodování i mimo Evropu. Důvod orientace na Čínu je způsoben jedním z hlavních faktorů a to, nižší výsledná pořizovací cena, která je způsobená výše uvedenými parametry. Čína je jednou z nejčastěji volených destinací. Mimořádný růst Číny v posledních několika desetiletích změnil její ekonomiku a její měna se stává stále důležitější světovou měnou.

Negativní stránku převážné orientace na Čínu lze v současné době sledovat v dodávkách týkajících se nedostatkových komponentů, zejména polovodičových součástek. Z tohoto důvodu jsou na místě současné úvahy o přenosu části výroby do západních zemí. V důsledku pandemie covid-19 v průběhu uplynulých dvou let došlo ke zhoršení celosvětového nedostatku elektronických součástek.

V posledním období lze pozorovat riziko nestabilní kurzové situace, kterému lze předcházet a částečně eliminovat využitím domácích měn dodavatelů. To lze realizovat pomocí nebankovních platebních společností, čímž je možné významně snížit transferové poplatky.

Běžný čínský dodavatel stanovuje ceny v amerických dolarech. Obchodní firma, importér z České republiky prodává v CZK nebo případně v EUR. Tímto se obě dvě strany vystavují kurzovému riziku. Kurzové riziko nese, jak dodavatel, který má v tržbách americký dolar a své nákladové položky, jako materiál, mzdy, energie, nájem, daně atd. má v čínském jüanu. Jeho riziko vůči svým nákladům je vysoké. Je závislý na tom, jak se kurz bude pohybovat. Kurzové riziko ve stejné míře nese i importér z ČR, který nakupuje v amerických dolarech, ale většinu nákladů má v českých korunách. Pokud prodává v jiné měně než v CZK, podstupuje kurzové riziko dvojnásobné.

Někdy se zdá velmi složité vyjednání s čínským dodavatelem, že budou platby dodávek v čínských jüanech. V případě, že čínský dodavatel stanoví cenu v čínských jüanech, kurzové riziko pro něj není žádné a cena neobsahuje riziko spojené s oslabením dolaru. Ve většině případů čínský dodavatel nemá možnost využití forwardů. Tyto služby jsou v Číně poskytovány jen těm největším korporacím. Buď tedy čínský dodavatel podstoupí výše uvedené kurzové riziko, nebo se domluví s českým odběratelem na úhradě dodávek v jüanech. Velmi pravděpodobné je, že stanovená cena v jüanech bude lepší než požadovaná cena v USD. Kurzové riziko nese český importér, který nakupuje v čínských jüanech a prodává v českých korunách, případně v jiné měně. Toto riziko lze ošetřit tím, že český odběratel může uzavřít měnový forward. Kurzové riziko pak nenese ani český importér, protože má zajištěný kurz na nákup čínského jüanu z českých korun na stanovené období za předem známý kurz.

Mezinárodní obchod zaujímá klíčovou roli pro ekonomiku každé země. Pokud dle aktuálních předpokladů v dlouhodobém horizontu dojde k vyrovnání vývoje nových výrobků a nových technologií mezi západní a asijskou oblastí, přičemž lze předpokládat i postupné mírné vyrovnávání ceny práce v těchto oblastech, bude celková pozice mezinárodního obchodu v oblasti elektronických součástek zcela odlišná a mezinárodní obchod v této oblasti bude nutno konfigurovat na zcela jiných předpokladech.

Předložená práce byla založena na deskripci, komparaci a rozboru situace na trhu elektronických součástek do současné doby. Otázkou zůstává další vývoj trhu s elektronickými součástkami, který bude záviset na geografickém rozmístění lídrů v oblasti technického vývoje a technologie.

7 Seznam použité literatury a dalších informačních zdrojů

Seznam literatury

- BALDWIN, Richard, WYPLOSZ, Charles. *Ekonomie evropské integrace*. Praha: Grada, 2008, 478 s. ISBN 978-80-247-1807-1.
- BECKER, Jasper. *Čína na přelomu století*. Praha: Jiří Buchal-BB art, 2000. 393 s. ISBN 80-7257-729-8.
- BENÁČEK, Vladimír. *Ekonomie mezinárodního obchodu*. vyd. 1. Praha: Vysoká škola ekonomická, 1997. 77 s. ISBN 80-707-9105-5.
- BENEŠ, Vlastislav a kol. *Zahraniční obchod: [příručka pro obchodní praxi]*. Praha: Grada, 2004. 328 s. ISBN 80-247-0558-3.
- BOROVIČKA, Michael. *Velké dějiny zemí Koruny české. Tematická řada, Cestovatelství*. Praha: Paseka, 2010. 757 s. ISBN 978-80-7432-000-2.
- CIHELKOVÁ, Eva. *Vnější ekonomické vztahy Evropské unie*. Praha: C.H.Beck, 2003. 709 s. ISBN 80-7179-804-5.
- CIHELKOVÁ, Eva. *Světová ekonomika: regiony a integrace*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. 244 s. ISBN 80-247-0193-6.
- CYHELSKÝ, Lumír, KAHOUNOVÁ, Jana, HINDLS, Richard: *Elementární statistická analýza*. Druhé doplněné vyd. Praha: Management Press, 2001. 319 s. ISBN 80-7261-003-1.
- FAIRBANK, John. King. *Dějiny Číny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 1998. 656 s. ISBN 80-7106-249-9.
- FOJTÍKOVÁ, Lenka. *Compliance Číny s WTO*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019. 288 s. ISBN 978-80-7598-528-6.

- HINDLS, Richard, HRONOVÁ, Stanislava, SEGER, Jan, FISCHER, Jakub. *Statistika pro ekonomy*. Osmé vydání. Praha: Profesional publishing, 2007. 415 s. ISBN 978-80-86946-43-6.
- GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. 8. aktualizované vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk s.r.o., 2001. 525 s. ISBN 978-80-7380-838-9.
- GULLOVÁ, Soňa. *Mezinárodní obchodní a diplomatický protokol*. 3. doplněné a přepracované vyd. Praha: Grada Publishing, 2013. 336 s. ISBN 978-80-247-4418-6.
- HAMANN, Brigitte. *Habsburkové: životopisná encyklopedie*. 3. vyd. Praha: Brána, 2010. 403 s. ISBN 978-80-7243-455-8.
- HEBNAR, Jan a kol. *Obchod s Čínou bez rizika a se ziskem*. Praha: Mladá Fronta, 2016. 213 s. ISBN 978-80-204-4183-6.
- JANATKA, František. *Obchodní operace ve vývozu a v dovozu*. 1.vyd. Praha: Codex Bohemia, 1999. 406 s. ISBN 80-859-6394-9.
- JANATKA, František a kol. *Obchod v rámci Evropské unie a obchodní operace mimo členské zeme EU*. Praha: ASPI Publishing, s.r.o., 2004. ISBN 80-7357-006-8.
- JENÍČEK, Vladimír. *Globalizace světového hospodářství*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2002. 152 s. ISBN 80-717-9787-1.
- JUROVÁ, Marie a kol. *Výrobní a logistické procesy v podnikání*. Praha: Grada, 2016. 264 s. ISBN 978-80-247-5717-9.
- KALÍNSKÁ, Emilie, PETŘÍČEK, Václav. *Mezinárodní obchod I*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2003, 117 s. ISBN 80-245-0600-9.
- KRAFT, J. a FÁREK, J. *Světová ekonomika*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2003. ISBN 80-7083712-8.

- KUBIŠTA, Václav, ZÍKOVÁ, Alžběta. *Služby v mezinárodním obchodě*. Praha: Metropolitní universita Prague Press, 2018. 139 s. ISBN 978-80-87956-93-9.
- MACHKOVÁ, Hana, ČERNOHLÁVKOVÁ, Eva, SATO, Alexej a kol. *Mezinárodní obchodní operace*. Praha: Grada, 2014. 256 s. ISBN 978-80-247-4874-0.
- *Moderní Čína: komplexní průvodce novým světovým ekonomickým gigantem*. Vyd. 1. Překlad Naděžda Funioková. Brno: Jota, 2009. 339 s. ISBN 978-80-7217-681-6.
- NESNÍDAL, Tomáš. *Obchodování na komoditních trzích: průvodce spekulanta*. 2. rozšířené vyd. Praha: Grada, 2007. 200 s. ISBN 80-247-1851-0.
- PLCHOVÁ, Božena. *Zahraniční ekonomické vztahy České republiky*. 1. Vyd. Praha: Oeconomica, 2003. 161 s. ISBN 80-245-0608-4.
- POLÁČEK, Bohumil. *Právo mezinárodního obchodu*. Praha: Wolters Kluwer, 2017. 340 s. ISBN 978-80-7552-770-7.
- SIXTA Josef, MAČÁT Václav. *Logistika – teorie a praxe*. Brno: CP Books, 2005. 318 s. ISBN 80-251-0573-3.
- SVATOŠ, Miroslav. *Zahraniční obchod: teorie a praxe*. Praha: Grada, 2009. 368 s. ISBN 978-80-247-2708-0.
- SVOBODA, Pavel. *Úvod do evropského práva*. 6. vyd. Praha: C. H. Beck, 2019. 472 s. ISBN 978-80-7400-752-1.
- SVOBODA, Pavel. *Liberalizace obchodu zbožím v právu Evropské unie*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. 264 s. ISBN 80-7179-815-0.
- ŠTĚRBOVÁ, Ludmila a kol. *Mezinárodní obchod ve světové krizi 21. století*. Praha: Grada, 2013. 368 s. ISBN 978-80-247-4694-4.

- TOMEK, Gustav, VÁVROVÁ, Věra. *Integrované řízení výroby*. Praha: Grada Publishing, 2014. 368 s. ISBN 978-80-247-4486-5.
- VEBER, Jaromír, SRPOVÁ, Jitka. *Podnikání malé a střední firmy*. 3. aktualizované a doplněné vyd. Praha: Grada publishing, 2012. 336 s. ISBN 978-80-247-4520-6.
- WILLIAMS, Larry. *Dlouhodobá tajemství krátkodobých obchodů*. Praha: Centrum finančního vzdělávání, 2007. 269 s. Český překlad originálu: Long-term secrets to short-term trading, ISBN 0-471-29722-4.
- ZAMYKALOVÁ, Miroslava. *Mezinárodní obchodní jednání*. Praha: Professional Publishing, 2003. 172 s. ISBN 80-864-1928-2.

Použité právní předpisy

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu.
- Smlouva o fungování EU, ve znění pozdějších předpisů (dostupné z file:///C:/Users/kalci/AppData/Local/Temp/pi-1-189_SOFEU-1.pdf)
- Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 61/2000 Sb., o námořní plavbě, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Další informační zdroje

- Český statistický úřad [online]. 2021 [cit. 2021-11-01]. Dostupné z: www.czso.cz
- ČNB [online]. 2021 [cit. 2021-02-15]. Dostupné z: <https://www.cnb.cz/cs/menova-politika/prognoza/>
- Maps China [online]. 2021 [cit. 2021-10-12]. Dostupné z: <https://cs.maps-china-cn.com/mapa>
- Ministerstvo průmyslu a obchodu [online]. 2021 [cit. 2021-10-31]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/zahranicni-obchod/spolecna-obchodni-politika-eu/svetova-obchodni-organizace/zakladni-informace/zakladni-informace-k-wto-a-dda--7894/>
- Parita [online]. 2021 [cit. 2021-09-12]. Dostupné z: <https://www.patria.cz/slovník/543/koruna-ceska.html>
- Ropa je nejdražší od začátku pandemie. Benzin žene na 30 korun, naftu brzdí nižší daň [online]. 2021 [cit. 2021-03-09]. Dostupné z: https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/ropa-benzin/r~c07bc35c7feb11eb9a61ac1f6b220ee8/?utm_source=volnyHP&utm_medium=dynamičleadbox&utm_content=b1-video&utm_term=position-2&utm_campaign=Aktualne
- World Trade Organization [online]. 2021 [cit. 2021-10-31]. Dostupné z: https://www.wto.org/english/thewto_e/minist_e/min01_e/min01_11nov_e.htm

8 Přílohy

Příloha 1 Rozdělení doložek do skupin	84
Příloha 2 Datasheet – technické parametry.....	85
Příloha 3 Osazovací dokumentace	87
Příloha 4 Dodavatelská faktura za dodané komponenty.....	88
Příloha 5 Trasování platby	89

Příloha 1 Rozdělení doložek do skupin

Rozdělení doložek do skupin			
Skupina	Doložka	Anglické označení	České označení
		vysvětlivka	
E	EXW	Ex Works	Ze závodu (uved'te místo dodání)
		Prodávající není zodpovědný za nákladku zboží na dopravní prostředek. Není povinen odbavit zboží pro vývoz. Po převzetí zboží v závodě prodávajícího veškeré náklady spojené s přepravou do místa určení hradí kupující.	
F	FCA	Free Carrier	Vyplaceně dopravci (uved'te místo dodání)
		Povinností prodávajícího je doručit zboží přepravci kupujícího na smluvené místo. Prodávající má povinnost celně odbavit zboží pro vývoz.	
	FAS	Free Alongside Ship	Vyplaceně k boku lodi (uved'te přístav nalodění)
		Prodávající provedl dodávku, když je zboží umístěno vedle plavidla (např. na člunu), které uvede kupující v určeném přístavu nákladky. Riziko ztráty nebo poškození zboží se přenáší, když se zboží nachází vedle lodi, a kupující od tohoto okamžiku přebírá odpovědnost za veškeré náklady.	
FOB	Free on Board	Vyplaceně loď (uved'te přístav nalodění)	
	Prodávající dodává zboží na palubu plavidla jmenovaného kupujícím v určeném přístavu nákladky. Riziko ztráty nebo poškození zboží přechází v okamžiku, kdy je zboží na palubě plavidla, a kupující od tohoto okamžiku přebírá odpovědnost za veškeré náklady.		
C	CFR	Cost and Freight	Náklady a přepravné (uved'te přístav určení)
		Prodávající dodává zboží na palubu plavidla. Riziko poškození nebo ztráty zboží přechází, když je zboží na palubě plavidla. Prodávající musí uzavřít smlouvu a uhradit náklady a přepravné nezbytné pro přepravu zboží do uvedeného přístavu určení.	
	CIF	Cost, Insurance, Freight	Náklady, pojištění a přepravné (uved'te přístav určení)
		Totéž jako CFR, s tím, že prodávající musí rovněž zajistit kupujícímu minimální pojistné krytí proti riziku ztráty nebo poškození zboží během přepravy.	
	CPT	Carriage Paid to	Přeprava placena do (uved'te místo určení)
Prodávající přepravu zboží do uvedeného místa určení.			
CIP	Carriage and Insurance Paid to	Přeprava a pojištění placeno do (uved'te místo určení)	
	Podobně jako u CPT, rozdílem je, že prodávající musí zajistit minimální pojištění zboží během přepravy.		
D	DAT	Delivered at Terminal	S dodáním do terminálu (uved'te terminál v přístavu nebo v místě určení)
		Prodávající nese výlohy a rizika včetně vykládky zboží až do ujednaného přístavu nebo místa určení.	
	DAP	Delivered at Place	S dodáním do určitého místa (uved'te místo určení)
Zboží je považováno za dodané prodejcem v okamžiku, kdy je k dispozici kupujícímu při příjezdu dopravního prostředku a připraveno k vykládce v uvedeném místě určení.			
DDP	Delivered Duty Paid	S dodáním clo placeno (uved'te místo určení)	
		Prodávající je odpovědný za dodání zboží na určené místo v zemi kupujícího, hradí veškeré náklady na dodání zboží na místo určení, včetně dovozních cel a daní. Prodávající není odpovědný za vykládku.	

Zdroj: vlastní zpracování (2021)

TP1系列热保护器 / TP1 Series Thermal Protectors

产品优势 KEY BENEFITS

- Rhomboid shape small size
- Good pressure resistance
- High switching capacity
- Minimal contact resistance
- Temperature and current sensitive
- Rapid response
- 菱形，体积小
- 抗压能力强
- 使用寿命长
- 内阻低
- 温度电流敏感
- 反应速度快

应用领域 APPLICATIONS

- AC motors
- Coils
- Electromagnets
- Water boilers
- DC motors
- Generators
- Hot air dryers
- Liquid pumps
- Transformers
- Ballasts
- 交流电机
- 线圈
- 电磁体
- 电热水壶
- 直流电机
- 发电机
- 热风干燥机
- 水泵
- 变压器
- 镇流器

主要技术参数 KEY TECHNICAL PARAMETERS

额定电压 (Rated voltage) : 50/60HZ, 250V, AC
 额定电流 (Rated Current) : 2.5(1.6)A / 10(6.3)A , COS φ=1.0(0.6)
 额定断开温度范围 (Rated Open temp range) : +60℃ ~ +160℃, 以5℃为一档
 复位温度范围: 低于额定断开温度 (+5℃ ~ +70℃)
 Resetting temperature: lower than rated open temp (+5℃~+70℃)

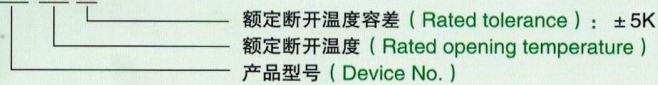
认证 CERTIFICATION

机构 (AGENCY)	档案号 (STANDARD NO.)	应用领域 (APPLICATION)
VDE	EN 60730-2-2	马达 (Motor Protection)
UL	UL 2111	马达 (Motor Protection)

主要规格和技术参数 Technical data sheet for Tp1series

1、型号说明 Code system

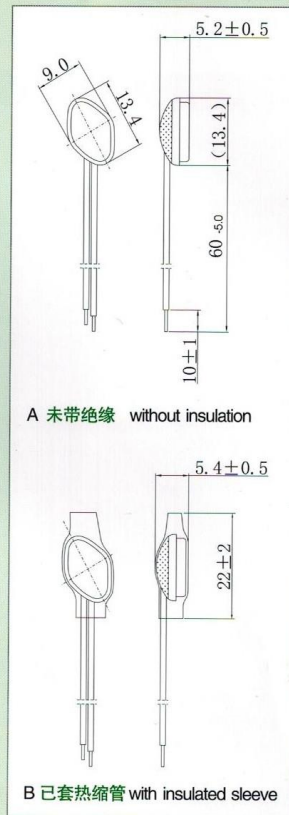
TP1 130 05

2、技术数据 Main technique parameters

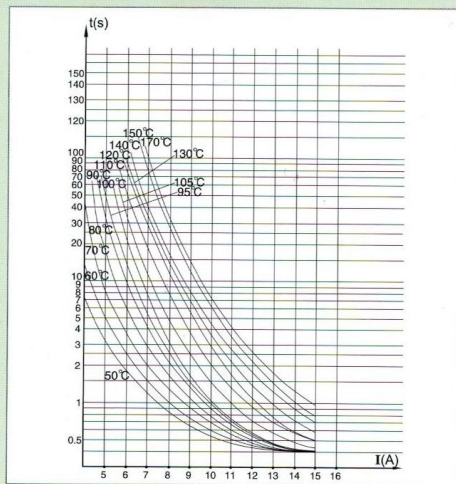
型号 (Type)		TP1	
额定电压 (Rated voltage) 50/60Hz		220-250V	
额定电流 (Rated Current)	COS Φ =1.0	2.5A	10.0A
	COS Φ =0.6	1.6A	6.3A
交流最大负荷 (AC Max .load COS Φ =1.0)	500V 50/60HZ	3.5A	8.0A
	380V 50/60HZ	4.0A	10.5A
	250V 50/60HZ	6.3A	16A
	110V 50/60HZ	10.0A	36.0A
直流最大负荷 (DC Max. Load)	60V	1.0A	4.0A
	42V	1.2A	4.8A
	6V 12V 24V	1.5A	6.0A
触点配置 (Contact type)	常闭 常开 (Normally Closed Normally Open)		
额定断开温度范围 (Rated Open temp range)	+60 $^{\circ}$ C ~ +160 $^{\circ}$ C, 以5 $^{\circ}$ C为一档 (take 5 $^{\circ}$ C as a grade)		
可供选择的断开温度容差 (Tolerance)	$\pm 5K \pm 8K \pm 10K$		
复位温度 (Resetting temperature)	低于额定断开温度 (+5 $^{\circ}$ C~+70 $^{\circ}$ C)(Lower than rated open temp)		
复位温度容差 (Resetting temp.tolerance)	$\pm 15K$		
接触电阻 (Contact resistance)	$\leq 50m\Omega$		
耐漏电起痕 (Proof tracking index)	PT1 175		
防触电等 (protection agains electric shock class)	I类 (Class I)		
防护等级 (Degree of protection)	IP00		
切断动作的复位特性 (Automatic action feature)	3C动作 (Type 3C action for motor)		
极限短路性能 (Limited short-circuit capability)	250V ~ 200A, 熔断器电流15A (Fuse rated current 15A)		
电气强度 (Dielectric Strength)	AC 1500V 50/60HZ 1MIN		
引线截面积 (Cross section of the connecting leads)	0.20 mm 2 to 0.75 mm 2 (24AWG to18AWG)		
外壳材质 (Case material)	不锈钢 (Stainless steel)		
表面材质 (Coating material)	环氧 (Hard epoxy)		
电寿命 (Endurance)	10000		

3、外形尺寸 Shape Size

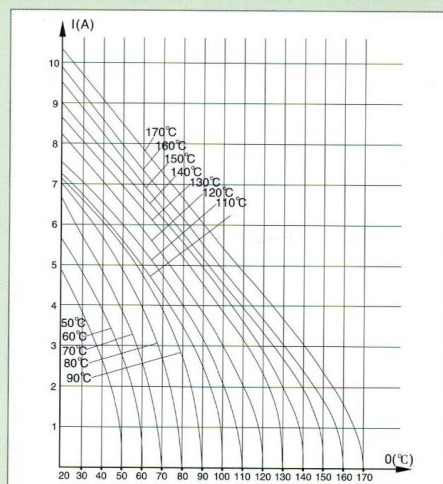
TP1 2.5A 电流-时间 曲线图

Graph 1: TP1 2.5A Average First Cycle Tripping Time vs. Current (ambient is 25 $^{\circ}$ C)

TP1 2.5A 电流-温度 曲线图

Graph 2: TP1 2.5A Ultimate Trip current vs. Ambient Temperature

Zdroj: interní zdroj firmy (2021)

Příloha 4 Dodavatelská faktura za dodané komponenty

宁波中车时代传感技术有限公司

COMMERCIAL INVOICE

Messrs: Semic Trade, s. r. o.
Nerudova 963
267 510 Zdice
Czech Republic

Date: April, 19th, 2021
Invoice No.: 210419SEM

Attention: [REDACTED]

By: FEDEX

Shipped from: [REDACTED] P.R.China

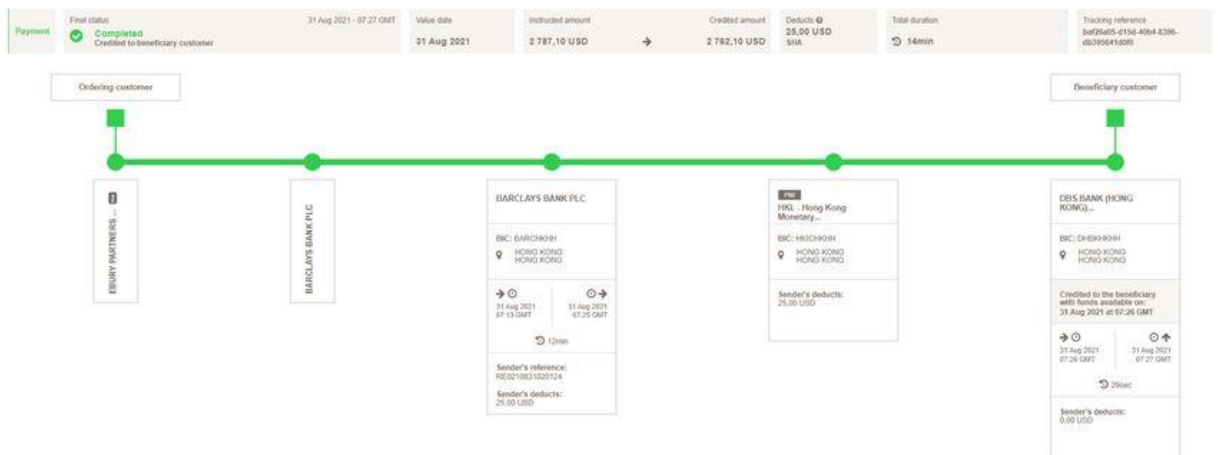
Country Origin: P.R.China

Items	Supplier Part Number	Consignee Part Number	Name of Commodity	Qty (PCS)	Unit Price (USD)	Amount (USD)
					(FOB Ningbo,China)	
1	NVCL 1000C-13/SP1	NVCL.1000C-13/SP1	Transducer 传感器	40	[REDACTED]	[REDACTED]
			Total	40		[REDACTED]
SAY [REDACTED]						

宁波中车时代传感技术有限公司

Zdroj: interní zdroj firmy (2021)

Příloha 5 Trasování platby

Zdroj: interní zdroj firmy (2021)